

GÖTATRÄNGAREN

Pris 7 kr

1970

GÖTATRÄNGAREN

Organ för Kungl Göta Trängregementets kamratföreningar i Skövde, Göteborg, Malmö och Karlstad

Adress: T 2, 541 00 Skövde

Tel. 650 00

Postgiro 9 58 82

Redaktör och ansvarig utgivare: Kapten STURE LJUNGNE

Annonsredaktör: Fanjunkare BENGT ÖMAN

REGEMENTSCHEFEN

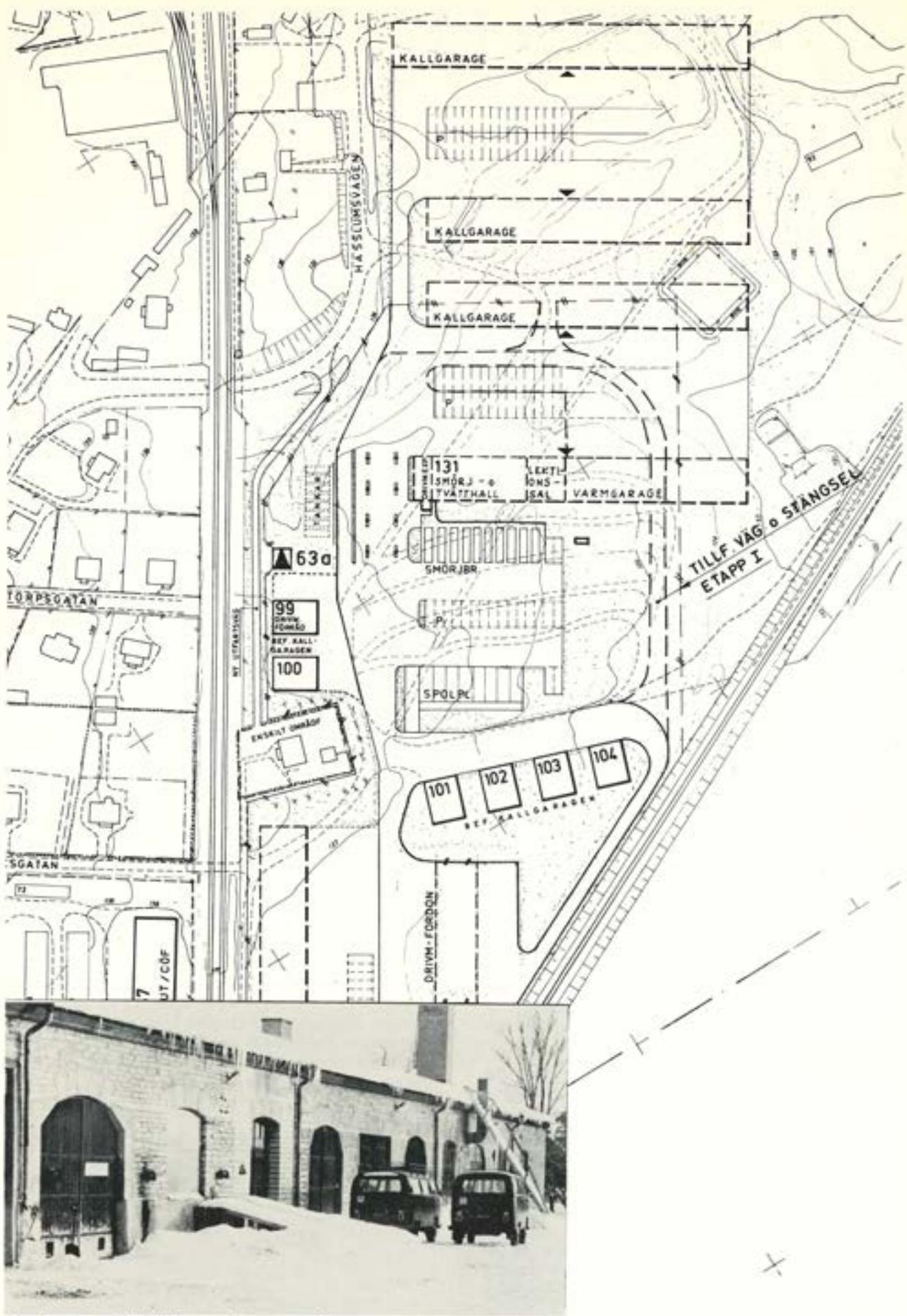

Arméchefen har i sin nyligen redovisade årsrapport bl a tagit upp frågan om de stora befälsvakanserna inom armén. Det är självklart att denna brist på kvalificerade instruktörer påverkar både utbildningsresultatet och arbetsförhållandena för den aktiva personalen. Att de negativa verkningarna på resultatet icke blivit större beror främst på att den aktiva personalen genom sedvanlig lojalitet och skicklighet i arbetet oförtrutet eftersträvat att nå uppställda mål. För mig är det angeläget att få utnyttja detta tillfälle att till alla och envar få uttrycka mitt erkännande och mitt tack för de goda insatserna.

Inom kamratföreningen har under det senaste året startats en drive för att på T 2 krigsförband informera om kamratföreningens verksamhet. Den spontana reaktionen på denna informationsverksamhet har varit positiv. Det är dock icke möjligt för styrelsens medlemmar att nå alla äldre T 2-are som är inne på krigsförbandsövning. Jag vill därför här vädja till alla kamratföreningens medlemmar att var och en i sin miljö och på sitt förband sprida upplysning om kamratföreningen. Det är min fasta övertygelse att en sådan aktiv insats kommer att mötas av ett positivt gensvar till båtnad för kamratföreningen, regementet och landets försvar.

Till den åldersklass som nu avslutar sin grundutbildning vill jag rikta ett tack för Er aktiva medverkan i utbildningen. Denna medverkan är en absolut förutsättning för att målet skall nås. Jag vill erinra om att detta mål icke är att utbilda ett antal soldater som var och en är skicklig inom sitt fack. Målet är att samöva krigsförband, där varje enskild soldat kan sitt jobb och kan samarbeta med kamraterna inom förbandet så att detta blir en slagkraftig enhet. Förutsättningarna för detta är kunskaper och ett gott kamratskap. Betydelsen av ett gott kamratskap kan icke överskattas. Jag hoppas att Ni alla på T 2 har funnit goda kamrater som Ni har förtroende för och kan lita på i både goda och onda tider.

G. Wiklund

Gamla garaget vid Hjovägen — dags att pensioneras.

NYTT GARAGEOMRÅDE

med moderna serviceanordningar skall byggas på övningsfältet.

T2 Motorlektions- sal 1946

I april, lagom för att taga emot den nyinryckta årsklassen, var kårens motorlektionssal färdig i sitt nya skick. Mannen bakom verket, regementsingenjör Friede, demonstrerade vid en privat »pressvisning» härom dagen sina finesser för »Götaträngarens» imponerade medarbetare.

Uppmärksamheten dras i första hand till det fullständiga Chevrolet lastbilschassie, som står uppställt i salens bakre del. Varje del i chassiet är uppskuren, från ventilstyrningen och växellådan till bromstrummorna och differentialen, så att man lätt kan göra klart för sig, hur bilen fungerar i detalj. De skurna ytorna är rödmålade, de ytor, som komma i beröring med bensin är blå, »oljetorn» är gröna och »vattenytorna» är gula, medan de ytor, som omströmmas av luft, fått vit färg. Detta system har fö gjorts genomgående för all undervisningsmateriel i salen.

Runt salens väggar är montrar med prydligt framlagda motordelar uppställda. Även dessa motordelar är uppskurna och finns dessutom i mer eller mindre isärtagen form bredvid. En väl uppställd katalog gör att även en med salen mindre förtrogen instruktör lätt kan finna vad han söker.

Den verkstadskurs för garnisonens fast anställda manskap, som i samarbete med Pentaverken och Hermods Korrespondensinstitut anordnas i höst, får sina lektioner förlagda till T 2, som med rätta kan sägas ha en av landets modernaste motorlektionsalar.

Så stod att läsa i Götaträngaren för 24 år sedan, när gamla garaget hade givit plats åt en ny, modern lektionssal.

Planerna är nu långt framskridna för ett nytt garageområde, som skall växa upp mellan järnvägarna.

Gengasen blir än en gång räddningsplankan

Under det andra världskriget fanns det som mest 75.000 gengasaggregat i användning. Dessa aggregat typer skulle av olika skäl inte vara användbara i dag. Bl a har motorfordonsbeständet nu ett annat utseende med betydligt större fordon, olika typer av dieselmotorer etc. De tekniska förändringarna utan vidare kan överföras. Äldre konstruktioner är med andra ord helt otidsenliga, och den tekniska utvecklingen rusar vidare. Det är därför en beredskapsåtgärd av första ordningen att bedriva ett tekniskt forsknings- och utvecklingsarbete på gengasområdet, så att man i ett beredskapsläge snabbt kan framställa gengasverk som motsvarar tidskrav.

Sverige är i dag Europas mest motoriserade land — 2 miljoner inregistrerade bilar mot 70.000 under kriget — och på något sätt måste hjulen

— om också i avsevärt minskad omfattning — fortsätta att rulla på våra vägar. OEF¹⁾) har därför i samarbete med Statens maskinprovningsanstalt efter en omfattande forsknings- och försöksverksamhet lyckats få fram ett avsevärt förbättrat gengasverk som kan köras på industriell cellulosaindustrin. Det tidigare gengasbränslet, träkol och kubb, skulle inte kunna framställas i tillräckliga mängder. Planer finns på att i en första omgång serietillverka 400.000 gengasaggregat till ett värde av 2 miljarder kronor. OEF avser att redan i fred lägga ut beställningar på vissa verktyg för att i en kris snabbare kunna bygga de planerade gengasaggregaten. Rent tekniskt befinner vi oss nu i ett mycket bättre läge än under det andra världskriget.

¹⁾ Överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap.

Fridslott till koja var man beroende av gengasen under kriget. Här ser vi hur det bolmar friskt kring kungens gengasbil.

Reinhold Rehbinder – Några minnesanteckningar

Majoren, friherre Reinholdt Rehbinder har gått ur tiden. Med honom har åter en officer av den gamla stammen försunnit. Han gick med hela sin själ in för de uppgifter som åvlade honom. Tyvärr blev det, som för många andra, av olika anledningar en del misslyckanden. Dessa, sett från en underordnads sida, berodde kanske till största delen på impulsiva och dåligt överankrta handlingar. Det hela bottnade dock alltid i en god vilja och sällan eller aldrig i någon ond mening.

Då nu undertecknad sätter sig ned för att ur minnet nedteckna en del minnesbilder från de tider och tillfällen, då jag tjänstgjort under eller på annat sätt haft tillfälle att sammanträffa med major Rehbinder, får läsarna icke ha för stora anspråk på exakta tidsangivelser mm, det rör sig i alla fall om en tidsrymd på cirka 40 år.

Under Sollefteå-tiden gavs icke så många tillfällen att komma i beröring med dåvarande kapten Rehbinder, därfor att vi hade olika arbetsfält att röra oss på, kaptenen som kompanichef på ansp-kompaniet och sergeanten som motorunderofficer och trupp-utbildare på bilkompaniet. Det gavs dock tillfällen för oss underofficerare att få delta i jaktklopp och »hubertusjakter» som på ett mycket förfärligt sätt lades upp och leddes av kapten Rehbinder.

År 1935, sista Sollefteå-året, var undertecknad beordrad som lärare i motorkändedom och körning av motorfordon, för officerare, underofficerare och underbefäl (ej placerade på bilkompaniet) och som elev i denna kurs deltog även kapten Rehbinder. Själva utbildningen lämnar vi därhän, den gick väl, förmodar jag som den skulle göra, utan några större intermezzon. Kursen avslutades en strålande augustidag med en körning till »Pelle Molins» Näsåker, där kapten Rehbinder på gästgivargården därstades bjöd hela kursen på kaffe och tårta. Ett par timmar förflyttades sedan i gemytlig stämning, den ena historien avlöstes den andra, kaptenen talade mest om hästar och ridning, och där satt nu den arme läraren och fundrade över vad han egentligen försökt inpränta hos eleverna under några

korta utbildningstimmar, var det »bensinmotorer och bilköring» eller »havremotorer och ridning»? Frågan blev obesvarad, men historien belyser tydligt, att en gammal kavallerist icke gärna lämnar sin häst för ett modernare transportmedel.

På hösten samma år (1935) placeras såväl kapten Rehbinder som undertecknad vid T 2. De första tre åren, då tjänstgöringen för oss båda var åtskild, förekom endast då och då sporadiska sammanträffanden, under fälttjänstövningar och dylikt, och från dessa finns intet att anteckna.

Så kom då den 1 september 1938. Genom kårorder var undertecknad fram till denna dag placerad som kompaniadjutant på 1. kompaniet under kapten Rehbinder chefsskap. Det var med blandade känslor som jag tillträddes denna befattning, det hade ju cirkulerat elaka rykten om den härde kompanichefen, bl a sades det att min företrädare icke vågade intaga sittande ställning så länge chefen befann sig i närheten. Kompaniorder och dylikt fick exempelvis, efter chefens diktamen, renskrivas stående framför skrivmaskinen. Dessa rykten visade sig dock i högsta grad vara överdrivna. Att det då och då förekom en del hårdas sammanstötningar på grund av delade meningar om saker och ting kunde beklagligt nog inte undvikas. När vi så småningom läerde

känna varandra blev vi de bästa vänner och samarbetet förflyttade i mycket god slämsa.

Det har talats mycket om kapten Rehbinders tillrättavisningar och måste i ärlighetens namn sägas att den rättigheten och möjligheten användes av honom till bristningsgränsen. Anledningen härtill var nog att försöka bevara smäförseelser så mycket som möjligt inom kompaniet utan att behöva störa högre chefer med rapporter och förhör. Ett bevis för detta finner man i »tillrättavisningsjournalen» för 1. kompaniet tiden 1935–1939.

Huruvida en del tillrättavisningar tillkom i hastigt mod, utan någon grundligare eftertanke, lämnas därhän, det måste dock ytterligare påpekas att »en extra söndagsstallvakten» endast tillkom i uppförande syfte, om sedan den tillrättavisade hade samma uppfattning är nog icke fullt klarlagt. Det hände då och då under ett hetsigt förhör, att förhörsledaren hastigt avbröt förhöret med följande strof: »Nä, nu ska vi vara, nu ska vi vara snälla», varefter förhöret fortsatte.

Aven nedtecknaren av ovanstående rader skall nu vara snäll och sluta där för sina minnesanteckningar med att önska »frid över major friherre Reinholdt Rehbinder minne».

J. F. Bladh

En svunnen tid

Skenkampar, Hästskojarknep, En vagns öden och annat

MINNEN FRÅN DEN TID, DÄ TRÄNGEN HADE HÄSTAR

Major R. REHBINDER

Detta blev förf. sista bidrag efter mångårigt medarbetarskap i Götaträngaren

På trängkårerna före 1927 hade varje av de två trängkompanierna ett par ekonomihästar. De stod på ackordshäststat och inköptes för medel på denna stat. Emellertid ville gärna kårcheferna ha snygga vagnshästar, så ekonomihästarna var ofta ärla hästar och ej som vanliga ackordshästar, vilka i regel var mindre ardenner eller nordsvenska. Gamla stamhästar fick i stället rycka in som väbel-, köks- o. s. v. hästar. Under chefens för T 1, major Carlssons tid på gamla T 1 i Örebro, fick 1. kompaniet ett par oldenburgare importerade direkt från Tyskland. Men så ville chefen för 2. kompaniet också ha ett par lika fina. Och det fick han. Det blev ett par mycket stora helsvarta hanoveraner. Hanoveranen var då för tiden en mycket stor halvblodshäst, som var mycket omtyckt som draghäst. Hingstarna användes nu i ridhästaveln. Emellertid visade sig Nero och Nigra, som de namnades till, vara ett par riktiga skenkampar. Nigra var dessutom ofta »tygelhalt», d. v. s. när hon travade framför en vagn haltade hon ordentligt på ena frambenet. Men när man sprang med henne eller red henne haltade hon inte alls.

En av de stora skofabrikörerna i Örebro hade inköpt egendomen Stora Sund söder Svarthå, Han införskaffade från England en stor jaktvagn, så

kallad mail-coach. Han hade fyra mycket eleganta hästar för kärran, två grå och två bruna, korsvis anspända. Jag hade tillfälle en gång 1920 att se ekipaget. 1925 fick jag veta att vagnen skulle säljas och föreslog chefen, överste Möller, att köpa vagnen, gemenligen kallad »mälkkåken». Så kom krigsmakterns nedskrotning. Vår statsminister Per Albin Hansson sade »inget krig mer». Han hade gjort sin värnplikt som kommissarie vid f. d. Kronprinsens husarer i Malmö. Det var ett hårt regemente, där det inte huttlades med folk. Per Albin hade, som även då var brukligt bland ungdomen, rätt långt hår. I soldatinstruktionen på den tiden stod: »Soldaten skall vara kortklippt och väl kammat.» Han fick order att klippa sig några gånger, men ålydde ej ordern. Han ställde då inför fronten av skvadronen och en subaltern klippte honom med stallsaxen.

Det var osäkert en tid om T 1 i Örebro eller T 6 i Linköping skulle dregas in. 1926 på våren kom försvarsministern åtföljd av en del herrar till Örebro för att inspektera förbandet, kasernen, övningsfältet m m. Jag var stallofficer och blev uppkallad till kårchefen, överste Virgin. »Löjtnanten skall ordna med tre vagnar som skall hämta vid norra station i morgon kl — — försvarsministern

— — — o. s. v.» Jag slog ihop sporarna så det skramlade. »Skall ske, överste». Så gick jag ned till stallet och fick tag på stallunderofficeren, frågade jag furir Lord: »Hur gick gon klockan — — skall följande tre vagnar förspända med hästarna — — kuskar — — — andremän — — — furiren kör mälkkåken. Vid norra station kl — — Statsrådet med medföljande herrar skall hämtas.» Hästarna hade vid tillfället ej gått i körsning på flera månader. Lord ställde sig bredbent, satte bågge händerna i sidorna och utbrast: »Ja, men det menar löjtnanten inte!» Jag svarade att det är chefens befallning. »Men min absoluta order är, inte en droppe vatten till hästarna förrän efter hemkomsten i morgon. För säkerhets skull, bind ett furagesträck bakom dem så inte stallvakterna tar fel.» Vi vattnade då i stora kar tre gånger om dagen. Hästarna hopparades (två för varje vagn) och provkördes givetvis genast med uttagna kuskar och andremän. När spannen dagen därpå lämnade kaserngården gjorde jag som pigan när hon satte in kakan i ugnen. Hon knäppte sina händer och sade: »Gode God, måtte det lyckas! Vid hemkomsten frågade jag furir Lord: »Hur gick det?» Det gick bra men vi måste på dem med piskan hela tiden. Det kan tyckas hårt mot hästarna men man

kan inte riskera att de skenar ikring med konungens statsråd.

Ja, så var det Micadon. Han var från Skåne, efter Sans Reproche-Lorius. Han var rätt liten. Han inköptes till Örebro av en bankdirektör. När han slängt av sin herre tre gånger tröttnade denne och sålde honom till T 1 som ackordshäst, varefter han överfördes till stamhäst. Han tilldelades en kapten, som hade genomgått ridskolan. Kaptenen red en tid men tröttnade. Det talades om att han blivit avkastad. Hästen gick bara till rast en lång tid. Han var då fem år. Då tröttnade chefen och beordrade att hästen skulle in i skolan för yngre remonter. Han var då ett år äldre än dessa. Jag hade dessa. Efter första lektionen sade jag till furiren som red honom: »Den här skall jag rida själv.» Han blev min tjänstehäst i flera år i Örebro, Linköping och Sollefteå. Han skaffade mig en rätt vacker samling silverpjäser. Han hade ett svårt humör, het som den. Mötte jag en måndagsmorgon en motocyclist gjorde han en hastigare helomvändning än någon soldat gjort på någon kaserngård. Han hade ett sjungande steg. I den ökade traven »låg» han i luften. Före en uppvisning i dressyr fick han inget vatten från kvällen innan tills han hade gått tävlingen. Och dessutom måste han ha en timmas träning. Annars »sprang han ifrån mig». Vid ett tillfälle under en tävling stod jag tillsammans med Harald Strömfelt, senare chef för ridskolan på Strömsholm. Min hästskötare kom och bad om instruktioner för morgondagen. Jag avslutade med: »Och så kom ihåg, inget vatten till Micadon förrän han har gått i morgon.» Strömfelt: »Jaså, han är en sån där som inte får vatten på 14 dagar.» Han kunde knepet.

Men jag återgår till mälkkärens vidare öden. Den 8 oktober 1927 blev överste Smith chef för gamla T 1 och skötte avvecklingen. Den 1 januari 1928 blev han chef för T 2. Han tog med sig till T 2 bland annat de bästa av hästarna samt rid- och anspanspersedlar, vagnar mm samt även mälkkäken. När jag blev chef för trängkompaniet vid T 2 hösten 1935 fann jag anspansutrustningen synnerligen riklig med snygga vagnar, snygga selar, helkoller med vackra beslag mm. Men det var inte bara grejor från gamla T 1. T 2 hade haft en skicklig hästkarl som chef, överste Kraak. Det var även från hans tid som det fanns så mycket utsökt i körväg. Han var road och körde mycket själv.

Chefen för K 3, överste Knös, avled 19 juli 1936. Det blev stor militärbegravning. K 3 lätta kafavagnen och landau som kransvagn. Vi hade två bra svarta stamhästar för kafavagnen och två bruna för landau. Hästarna ledes av furirer från K 3. Hästarna var i allmänhet lugna, men för säkerhets skull fick de intet vatten från kvällen före tills begravningen var över. Och allt gick väl. En av de bruna, nr 19 Ergo efter Unioniet, var bitsk. Han bet så många soldater att regementsläkaren opponerade sig och förordade skarpt att hästen måste kasseras. Ett år fick en värnpliktig underbefälselev hand om hästen. Han bet aldrig denne gosse, som ansåg Ergo som den snällaste bland stallets 50 hästar.

Packvagn m/11, som kapten Buchtoltz skriver om i ett tidigare nummer av Götaträngaren, blev kasserad och vi fick kårror. Strax före sista världskrigets utbrott fick vi på T 2 besök av tyske översten Ruppert. Förevisningsövningar upplades och bland annat fick en platon från kompaniet visa lastade kårror med förstärkt anspenn upp för en stig norr om Öglunda uppe på Billingen. Grabbar och hästar skötte sig utmärkt. Översten var faktiskt imponerad av smidigheten och rörligheten av anspennsförband i svår terräng. Översten talade bara tyska, men vi kom snart underfund med att han förstod svenska ganska bra.

När trängen här i Skövde avhästades överfördes alla körpersedlar till K 3. Personalen där var nog måttligt road. Från K 3 kom det mesta till Strömsholm, som blivit rid- och körskola. När nu Strömsholm försunnit som militär utbildningsanstalt, vad blir då »mälkkäkens» vidare öden? Det är kanske ännu svårare att behärska ett fyrsenn än en häst man sitter på. När jag gick på ridskolan på Strömsholm fick vi elever från trängen köra hingstdepåns hingstar (hingstdepånumera nedlagd) i två- och fyrsenn för körmästaren Söderberg, då i 60-årsåldern. Han var en mästare. Han körde sitt sexsenn hingstar på 8-volten i galopp med changemang på genomvändningslinjen. Det bör dock tilläggas att hingstarna gått i ridning och lärt sig galoppombyte i steget, vilket inte i minsta mån förringar Söderbergs skicklighet. Och i det avseendet får vi säga som den indelte korpralen sade till studentbeväringen: »De här ska i se pojkar, dehärings är inte som hänga näsa över e bok. Här får en ha tankera mä sej.»

HANN EJ HEM TILL REVELJ

Under den tid, då kåren hade egen musik, brukade denna under sommarna utföra dagliga konserter på badrestaurangen på Mössberg. Musikkåren brukade då resa till Falköping med ett tåg, som avgick från Skövde vid tretiden på eftermiddagen och återvände strax efter klockan 8. De yngre av musikanterna, som givetvis hade sina försänkningsar på platsen, brukade ofta glömma sig kvar och återvände först med nattsnälltåget klockan 1.

Så var fallet en gång med musikdistriktskorpral C., som efter att ha festat om åtskilligt en kväll, med nöd och näppe hann komma ombord på sistnämnda tåglägenhet, där han i sitt trötta tillstånd snart slumrade in i ett hörn. Om en liten stund blev han emellertid ganska omilt väckt av konduktören och avisad, som han trodde i Stenstorp. Sedan han rastat en stund och överlagt med sig själv att det enda sättet att hinna hem till revelj var att till fots tillryggalägga återstående vägen till Skövde, begav han sig springande på järnvägen i den riktning han hörde tåget avlägsna sig.

Då han i ett forcerat tempo hållit på med denna förflyttning ett par timmar, tillfrågade han en morgontidig lantbrukare, som han påträffade vid en gård utmed banan, om det var långt kvar till Skövde och fick av denne följande svar: »Häller han på åt det hållat i tio minuter till, kommer han fram till Töreboda.»

C hade sovit över Skövde och blivit avsatt i Moholm.

Har DU
betalt
års-
avgiften?

ETT KUNGARIKE FÖR EN HÄST

Transportapparaten i krig utsätts för oerhörd påfrestningar och transportbehovet är givetvis störst i inledningskedet. Det gäller då att snabbt genomföra truppflyttningar, reguljära försörjnings-, undanförsel- och utrymningstransporter. Det kan bli fråga om svåra avgöranden och mycket hårt prioriteringar. Den del av näringslivet och handeln som tas i anspråk för krigsändamål måste under alla förhållanden förses med transportmedel och drivmedel. Det krävs en noggrann planering i fred för att på lämpligt sätt fördela tillgängliga transportresurser i krig. Denna ansvarsfulla och kravande uppgift åvilar transportnämnden.

Knappheten på transportmedel kommer att under alla förhållanden bli kronisk. Järnvägstrafiken blir omdirigerad och fördelas jämnare på järnvägsnätet, vilket sammanhänger med att man har behov av andra transportvägar i krig än i fred. Man får räkna med att huvudlinjerna blir primära angreppsmål, medan det i normala fall mindre trafikerade näten är mindre utsatt. Trafiken kommer sällunda att betydligt öka på vad som i dag är mindre lönsamma bandelar. Järnvägsnedläggningarna på grund av bristande lönsamhet i fred kan stå oss dyrt i krig. Följande siffror ger en tankeställare. På 1930-talet uppgick SJ:s banlängd till 17.000 km men är nu reducerad till 12.000 km. Dessa siffror skall ses mot bakgrundens av samhällets ökade behov av transporter. Efter ytterligare indragningar beräknas man att i framtiden endast 7.000 km kommer att återstå.

Ett markant inslag i bilden är övergången från järnväg till landsväg, vilket gör oss mer importberoende av drivmedel. Betecknande nog är det inte fordonsbeståndet utan knappheten på förare och drivmedel som inger oro. Det blir åkerierna som får svara för förare, och genom övergång till gengas kan vi få ersättning för olja och bensin. En tillverkning av gengasverk, i första omgången ca 400.000, planeras för i främsta rummet lastbilar, bussar och traktorer.

Under beredskapsåren spelade hästen en stor roll även utanför jordbruksområdet. Men som vi har sett är hästbeståndet i dagens motoriserade samhälle endast ca 10 procent av vad det var före kriget. Hästen kan därför inte längre rädda oss ur en kritisk situation.

Statens Järnvägar håller en viss beredskapsreserv av ånglok.

OLYCKA I HÖNSHUSET

Markskadereglering våren 1969

Eldöverfall i närheten av hönshus nattetid. Oskar Franssons höns värpte för tidigt och 5 kg ägg kom utan skal.

Bästa värphönan låg med benen i vädrat.

Betalningsmedtagare (namn och adress)	FAKUTRA	Verif nr
Oskar Fransson	Datum 10/4 1969	Kassotyp
Hossen, SKARA		
Betalande med Postpost 3216		
1 st värpande höna omkommen under skottlossning kr 15,-/st	15,-	
5 kg ägg kr 4,-/kg	20,-	
Summa kronor	35,-	

Allt i sin ordning och kompkvm fick betala!

Det gick en stöt genom Sveriges folk för 30 år sedan

ALLEHANDA

Extra

NY BLIXTRÄID
över H-fors

Många byggnader i lägor-flera dödade
KRIGSTILLSTÅND PROKLAMERAT
MANNERHEIM ÖVERBEFALHAVARE
Rapport från svenska
erigationen i H-fors kl. 4

AFTONBLADET

Extra 10 öre
Utg. 4

3 BOMB-
UNFALL Hangö
DÖDSOFFER
å många orter
ska antalvärger | Finska regeringens
tis sids tillika | Nyttar till VASA
kräcktimmar

Löpsedlarna talade sitt tynt men fruktansvärd språk.

Social-Demokraten

FINLANDS REGERING HAR GÄTT HEROISKT finskt försvar

Ruska sätter vid ryska flygombardering
Dramatisk skildring av Sos.-D:s till
Helsingfors utstående meddelarbetare
Världsdådet mot Finland

SVENSKA DAGBLADET

Krigets fasor över Finland.
Over hundraåret sättande utbrott i Helsingfors.
Brandblandat mörkblad
Tekniskt läpplikat.

Fiskarkalvins ockuperad.
Många på Ryki till Harge.

STOCKHOLMS-TIDNINGEN
Stockholms Dagblad

RYSK-RYSA Krigets första dag
ÖAVLÄTLIGA RYSKA FLYGANFALL.
Hundratalet dödsoffer i öppna städer.
TIO CATER kommandörerna
hurvistadens TRE GÄNGE

Finska regeringen ombildas i dag.
TÄNKAD AV SÅDAN PÅTÄCKNINGEN
Befolking meddelar
PODRÖDDE LOVAT

RIKSDAGEN i bussar till okänd ort.
Tio mil på längre
medel till Stockholm

... UR EN FINSK SOLDATS DAGBOK

Av GÖRAN SCHILDT

Tre saker minns jag särskilt tydligt från julen 1939: kölden, Runeberg och flickorna. Kriget är svårare att få in i minnets kikarsikte, eftersom det inte läter objektivera sig. Det fanns omkring oss som luften vi andades. Eller det kanske snarare fanns inne i oss. Det var inte skolbyggnaden i Alberga, där pulpeterna var undanvräkta för kompaniets logementsbehov, det var inte skogens granar eller vägarna mot fronten eller vinterns växlande dagar som våndades. Kriget angick bara oss. Den yttre verkligheten likgiltighet förvänade oss.

Vintern 1939–40 var kall. Termometern drog sig redan före julen under 20-strecket. Det kändes under våra vaktpass vid kraftstationen och flygfältet. Men några timmar av dygnet fick vi tillbringa kring skolsalens plåtkamin. Sovsäcken blev från och med nu det innersta näste, som under vinterns irrfärder trots allt gav mig en tillflykt undan köldens makt och välide.

Lika märkt stegrades Runebergs betydelse denna ovanliga vinter. För mig blev han faktiskt en helt ny bekantskap. I spontan motvilja mot den äldre generationens chauvinism hade jag fram till krigströskeln lika effektivt hållit Fänrik Stål på avstånd som jag lyckats förhala värnplikten. Krigsutbrottet förändrade i grund denna inställning. Jag gick in i skyddskåren för att snabbare få militärutbildning och det var som skyddskårist jag hamnat i Alberga. Julen 1939 firades som kanske aldrig någon jul i Finland. Allt det vi var rädda att mista, hemmets värme och integritet, kära, av döden hotade anförvanter, associerades med denna kanske sista jul. Också i Albergaförläggningen gick man in för att göra det mesta möjliga av högtiden. Ett av programslagen var ett fosterländskt tal som befälet bestämt att jag skulle hålla. Lyckligtvis fanns Runebergs Samlade i skollärarens bibliotek och jag läste för första gången med positivt intresse Ålgskyttarna, Hanna, Fänrikarna. Jag minns inte vad jag sade i mitt tal, troligen det samma som otaliga andra talare den dagen. Men jag minns hur viktig upptäckten av Runeberg var. Nu efteråt är det lätt att inse varför. All individuell frihet hade plötsligt tagits ifrån oss. Särskilt vi vanliga soldater var

berövade varje möjlighet att välja vår vistelseort och tvungna att varje ögonblick handla på befallning. Ett sådant tvång kan uthärdas bara om det accepteras frivilligt. Det var här Runeberg hjälpte oss. Han förvandlade vår fördömelse till en hög fosterländsk gärning, han gjorde underkastelsen till ett övervägt val, han smyckade döden med hjälteilagern. Jag hade en liten miniaturupplaga av Fänrikarna med mig också vid fronten och kan intyga att man faktiskt läste Runeberg i kulregnet 1940, hur otroligt det än kan låta för nutida männskor.

Flickorna var en annan faktor, som fick steget betydelse, såsom i alla arméer. Till en del berodde det naturligtvis på den naturliga ungdomsbrunsten, men jag tror också att livet har en benägenhet att i dödens skugga värja sig genom ökad forplantningslust. Faktum är att jag dessa månader var mera på alerten ifråga om könet än någonsin förr eller senare. Att det hela bara resulterade i brev, hövisa uppakningar och intensiva drömmar berodde främst på den ovan beskrivna ofriheten, men också på min generations romantiska hämningar. När jag på juldagen som tecken på befälets uppskattnings av mina oratoriska prestationer belönades med skyddskårtidens enda permission, cyklade jag i 25 graders kyla fyra mil till en by, för att under några timmar hålla en av mina från huvudstaden evakuerade flammor i handen inför en välvillig men vaksam mors ögon.

Julfirandets treenighet, kölden, Runeberg och flickbesattheten, följde mig sedan ända till den dag, den 13 mars, som blev om möjligt ännu mera ödesdiger för mig personligen än för fosterlandet. Nog hade Runeberg varit nöjd om han stått vid operationsbordet i det improviserade krigssjukhuset, när soldat Schildt drogs fram ur skaran av svårt lem lästade pojkar. Fredsslutets hårda villkor hade minutterna innan kungjorts i radion, jag grät hejdöst och kirurgen försökte trösta mig: »Ni kommer nog att klara er». Ur djupet av mitt fänrikstältsatta hjärta svarade jag då: »Det ger jag fan i men Finland, Finland!»

Sådana minnen kan man ta fram och bedöma som det för stunden pas-

sar en. Trettio år är ett avstånd över vilket inga säkra bryggor bär. Jag skall därför övergå till en text som talar med en annan auktoritet, nämligen tidsdokumentets. Jag räkade göra anteckningar i en fickdagbok under perioden 16/1–11/3 1940. Sådana dagböcker skrevs antagligen av ganska många soldater på båda sidor av fronten. Åtminstone hittade vi flera motsvarigheter i flickorna hos döda ryssar. Naturligtvis har man under fältlivets svåra förhållanden inga större möjligheter att analysera sina upplevelser eller tankar, det blir mest notiser om den dagliga rutinen. Detta skänker soldaternas fickdagböcker ett obestridligt värde för fiendesidans staber, i fall de hamnar där. Jag är övertygad om att de av denna orsak är strängt förbjudna i de effektiviserade moderna arméerna. Det är som en hälsning från naivare, men inte bättre tider jag nedan kan bjuda på en fullt autentisk spegling av det finska vinterkriget, fångad i en försynnande liten spegelskärva. Utrymmets begränsning tvingar mig till förkortningar, men allt som citeras står i originalen.

*
»16/1: Avreste med tung ryggsäck i mörklagt tåg från Helsingfors till Vasa. Många bekanta bland de inkallade. Nedstämmd över det okända och ofräntkomliga som ligger framför mig. Måste försöka bemästra panikkänslan, motarbeta skäckfantasierna. Det slumpartade i den enskilda öde borde vara ett argument att inte spekulera, bara reagera för det aktuella.

17/1: Vid Seinäjoki station — 33°. Tåget 5 timmar försenat. Vasa ganska illa tilltygat av bomber. Vi marscherade 7 km till Böle, där vi är inkvarterade i folkskolan under utbildnings-tiden. Sover i trevänings trähyllor på halm, mycket komfortabelt. Här är mest studenter och svenska nyländer, utbildningsbefälet folk som kommanderats från fronten för att få vila, mycket hyggliga. Äter ute, maten sämre än jag någonsin upplevt. Brev till Mona, Fatima, Baby.

18/1 maskerade vi fältköken med granris. Flyglarm men inga bomber. På kvällen norrsken, det finaste jag sett. Kölden fortfar. Det österbottniska landskapet trädigt i stort, men vackra detaljer: träd, dungar, gamla

bondgårdar och bodar, lador och broar, allt utsökt.

28/1 söndag: Oändlig väntan på överste Lilius, som skall inspektera förläggningen. Vi firar i dag 22-årsminnet av fribetskrigets början, Kör-sång. Grundström höll kulturellt föredrag. Bergbom reciterade Döbeln vid Jutas, Englund spelade piano, sedan tal av kompanichefen fänrik Syrjänen (*Ni skall lära er sjunga atenarnas sång med det rätta sinnet... Stalin kommer att piska Kuusinen, liksom Xerxes vågorna*).

29/1: Teorilektion av fänrik Syrjänen: »Anteckna. Punkt ett: soldatens plikt är att försvara sitt fosterland. Punkt två: soldaten skall lyda order». Föreläsningarna här går i allmänhet i denna originella och spirituella stil. På eftermiddagen två timmar flyglarm, I stället för att gömma oss i skogen gick Blomqvist, Bergbom och jag in i en bondstuga och bekantade oss med dess enda invånare, två unga kvinnor (husets karlar inkallade). De bad oss komma tillbaka på kvällen på kaffe, vilket vi gjorde. Brev från mamma, Mona, Assunta och Erna.

30/1: Tröstlösa tråkigheten fortsätter. Tjänstgöringen inte så ansträngande, men det känns absurd att medan Finland är i krig föröda sin tid på att i veckor excercera höger om och vänster om. Ny och småfittig disciplin med väckning och påklädnad på 5 minuter, morgongymnastik etc. sedan våra frontunderofficerare ersatts med vanliga och malliga. Fick hela kvällen jobba med att lägga halmstråna i våra kojer i jämma rader. Blomqvist på permission i Vasa, jag kommanderade gruppen.

1/2: Vaccinering och utdelning av dödsbrickor. Jag fick No 961176. Potatiskalningssejour.

15/2: Skidexercis. Oroande nyheter från fronten. På kvällen hos bondflickorna som bjöd på plättar.

16/2: 17 man skickades i mörke till fronten, bland dem Boris Schur, 110 man, bland dem jag, uttagna till Underofficersskolan. Vi skall resa i morgon.

17/2: På morgonen stor oro i förläggningen, många rykten. Kl. 9 uppställning. Fänrik Syrjänen frågade först vilka som frivilligt vill fara till fronten, nästan alla steg fram. Av dem tog han ut 36 man och lämnade tills vidare kvar »befälsmaterialet», däribland mig. Smått besviken. Flyglarm, strålande solsken på nynö, vindstilla. På kvällen med Bergbom till Vasa på permis, skön bastu, sedan Hotel Ernst, där vi träffade Greta Brotherus, Mata Hari och Den Trots-

ka. Brev från Fatima, Yvonne, Vivica.

18/2: Ny uttagning till fronten. Vi steg alla fram som frivilliga, men det var bara två av »befälsmännen» som skulle få fara. Fänriken bad mig stiga bort, eftersom jag varit kortaste tiden i skyddskåren. Bad att få resa trots allt, fänriken snöt sig helt rörd och så fick Kavaleff, Alfthan och jag packa våra renslar. Marsch i klart solsken till Gamla Wasa, där utrustningen kompletterades. Överste Lilius höll ett mycket allvarsamt tal, av vilket vi förstod att det bär av direkt till eldlinjen. Närmare ort fick vi inte höra, men vi vet ju att det är fronten på Näset som sviktar. Steg kl. 20 i en mörk godsvagn (med kamin) och startade mot det stora okända. Hade av tägchefen, fänrik Sundman, utsetts till chef för Bölegruppen, som har en egen vagn. Låg ganska tysta med våra packningar under huvudet och lyssnade på täggets dunk. Alla är medvetna om att bara en desperat situation kan kalla oss, av vilka de flesta bara varit en månad under fanorna, ut i eldlinjen. Ingen förväntlad, alla fast beslutna. Hann före avfärdens telefonera till mamma och skicka kort till Mona och Fatima.

19/2: Vi har inte sovit mycket, men på det hela taget lider vi ingen nød. Täget växlar, skumpar, backar, det är mycket långt. Mest manskap, men några vagnar är lastade med grova kanoner, urgamlia franska som Finland fått i gåva. Kom först ett-tiden till Haapamäki. Härligt solsken och vindstilla, landskapet lämpligt runeburgt: nog kan man dö för dessa åsar, tallar och torp. 5 timmars uppehåll i Tammerfors, där vi fick middag i stationshuset. Blixtsök i staden, som bär spår av stort bombardemang i förrgår. Men den lustiga ryska kyrkan står oskadd. — Läget vid fronten tycks vara bättre, stämningen ljusare, pojkar sjunger.

20/2: Alarm genast när vi löpt in på Riihimäki station — den bombades kraftigt redan i går. Vi hann ned i skyddsrummet under stationen, där jag träffade den undersköna telefonfröken Inkeri från Riihimäki Puhe-linyhdists. Några bomber föll på statiosområdet, två soldater dödades och flera vagnar träffades, men inte vårt täg. Vilket var synd, då det hindrade mig att efterkomma Inkeris inbjudan att följa henne hem. Fortsatte vid 13-tiden till Koria, där tägget blev stående över natten, medan den sönderbombade banan framför oss repareras. En hålkaka dagens hela matranson.

21/2: På morgonen förbi det brinnande, illa tilltygade Kouvolan. Det vackra solskensväderet slut, mindre bombfara. Fick flera gånger pulsa ut i skogen på båda sidor om banan, när loket visslade alarm. En gång flög 14 bombplan över oss innan vi hunnit ut, men de hade lyckligtvis annat mål. Vid Simola plundrade vi en uppfläkt godsvagn på skorpor, kafse, russin etc. Bangården översållad av sönderslagna soldatmantlar, halvt förbrunna ränslar, kringkastade gevär, stora blodpolar i snön. En tidigare trupptransport hade blivit överraskad här. Vi samlade träsplitter från vagnarna till vår kamin. Fick sällskap av några frontsoldater på återväg från permis, de var mycket allvarliga. Vi höll spontant aftonbön i vagnen.

På Simola stod täget Viborg—Helsingfors bredvid värt, det hade på två dygn lyckats tillryggalägga 50 km. Pratade genom kupéfönstret med en uppenbarelse av all den unga kvinnlighet och betagande friskhet, som kanske mest gör livet värt att leva. Hur skall det gå med viborgskan Maija Mare, på väg till sin farmor vid Broholmsgatan 8 i Helsingfors, om ryssarna bryter igenom? Somnade med bilden av hennes glada ögon och leende mun på mina näthinnor. Sent på natten kom vi till Villmanstrand.

22/2: Hela dagen i Villmanstrand, som är en död stad utan invånare, inte en hel fönsterruta. På natten bussresa till Tienhaara, där vi är inkvarterade i en övergiven gård. Jag är t. f. »kompanichef» för hela vår grupp, 127 man, sedan fänrik Sundman rest tillbaka till Vasa, Kanondan i SO, frontstämning, transportkolonner, hästforor, lastbilar, hela det invecklade maskineriet som gör eldlinjen möjlig.

23/2: Spring på staben för att få order och skaffa mat. Vi vet fortfarande inte var vi hamnar. Omöjligt vila och koppla av för stojet och skärmten i käppän. Mulet, inga flygfall. Uppbrotsorder på kvällen, men inga bilar kom, så vi blev kvar.

24/2: Träffade glade gascognaren Sassu Wendt överdådigt installerad i en villa, där han åt sylt, låg mellan lakan i betekasäng och hade ordonnans vid dörren. Skaffade en del utrustning åt pojkar. Avfärd på natten med öppna lastbilar till by 12 km från Summa. Förkyld, feber. Men sov fint.

25/2: Klart väder, solsken. Höll oss osynliga hela dagen i övergivet hus. Uppbrott efter skymningen till finkorsu 5 km från fronten. Förbannat sjuk hals. Ordonnans hela natten, såg

många sårade och hela lastflak med styrfrusna lik, Kanondåd och ett vimmel av flygmaskiner.

26/2: Klart väder. En rysk observationsballong svävar på andra sidan eldlinjen med insyn över allt som rör sig hos oss. Sov nästan hela dan gott i den snygga korsun. På kvällen kom fältväbel Joffs från Första brigadens sjätte kompani efter oss, marsch genom natten ut till kompaniets förläggning 1 km bakom första linjen. Himlen genomkorsad av strålkastare, blixtrande mynningseldar, mångfärjade spårljus, brinnande hus i förgrunden. Glesa granatnedslag runt omkring oss. Korsun ganska liten, 19-årig fänrik kompanichef. Vi fyller luckorna efter stupade.

27/2: Sov gott i korsun. På dagen ganska tät granateld, ängsligt att skita i det fria, lättare att springa till ställningarna. Tre lik samlades under dagen vid vår dörr för avtransport på natten. Kl. 22 reträtt på skidor 15 km med tung packning. Skogen runt omkring minerades, massor av hästforor, rädd för att bryta kolonnen och skida vilse i mörkret. Dygnet enda måltid: ärtsoppa från fältkök i skogen, på dagarna har vi bara sparat känkebröd och snö. Slog läger kl. 3 på morgonen. Ett helvete att resa tälten i kylan, men till slut fick vi också eld i plåtkaminen.

28/2: Hade knappt sovit två timmar, då de ryska flygarna upptäckte vår eld. Flyttade under bombarde-

mang tälten två kilometer, domnade sedan bort igen i sovsäcken. Vakt 5 timmar nästa natt, ryssarna har ännu inte följt upp.

29/2: Klart väder, massor med fiendeplan, de finska flyger bara på natten. Bröt lägret för att befästa skogsbrun 5 km söder ut, grävde försvarsställningar i snön med bajoneterna och matskoporna. Sov 2 timmar. Kallt.

1/3: Solsken. Ryssarna kommer, två tanks framför vår linje skjuter direkt eld. En av Böle-pojkarna döda. Märker att jag klarar mig utan panikreaktioner, kanske för att jag accepterat att dö. Människan konstig som aldrig tvingas till något. Bara för att jag dör frivilligt är jag inte rädd. Men jag läste med hög röst min Lucretius, när nedslagen kom nära: »Tu vero dubitabis et indignaber obire, mortua cui vita est...» En skräva plöjde genom isen några centimeter från min näsa, där jag låg platt och tryckte. Ingen mat på kvällen, tältduken sönderskjuten,sov gott.

2/3: Solsken och kallt. Kraftigare granateld. Vi lyckades krypa fram och spränga två tanks med buntladdningar. Fyra i gruppen sårade, en som jag släppte på dog. Fördjupade tråget min grop för bättre skydd. Sov 4 timmar.

3/3: Skränen och larm hela natten från motsatta skogsbrunet. Den väntade artillerielden uteblev, antagligen har ryssarna inte fått fram sina tyngre

pjäser. Satt i godan ro i främsta linjen och skrev brev till mamma, läste Hufvudstadsbladet osv. Rekryt Frisk död en meter från mig, troligen prickskytt. Hastig reträtt på kvällen cirka 2 km till klippig terräng. Vila 1 ½ timme detta dygn, sömn och vaka börjar flyta ihop. När fortvivlan. Låta fötterna förfryska?

4/3: Mulet, arbete med nya ställningar. Vi fick nya tält, lyckades sova mellan vakterna. Blindgångare framför tältöppningen. Kaselski stupad. Grill med Kavaleff. Mycket mat.

5/3: Klart, kallt. Inga anfall mot våra ställningar, bara granater och ryssarnas skränen i skogen. Åt mycket när fältköket kom på natten.

6/3: Kallt, lugnt framför våra linjer. Skrev brev till Mona och Fatima. Kanoneldledning per radio från vårt tält. Kavaleff och jag halva natten på lyssnarpatrull i ingen mans land, sköt en aningslös vaktpost och klarade oss tillbaka. (Skriv i dagboken sedan en tid i samband med morgonskitandet, då jag annars inte kommer åt flickorna under snödräkten.)

7/3: Låg i våra ställningar, ganska lugnt till kl. 17, då det blev alarm: Ryssarna kommer! De hade fått vodka före anfallet, många tydligt fulla. Vi sköt tills k-pistarna blev glödheta. Artilleriledningen från vårt tält fungerade bra. En tank fick träff 30 meter framför min ställning, den började brinna, skytten hoppade ut och försökte springa. Var det mina eller nä-

gon annans skott som träffade? Han låg flera timmar och ropade »tavaritsch, tavaritsch», med väjdande, allt svagare stämma. Vår linje höll, men kl. 21 kom order om brådstörtad reträtt. Fruktansvärt tung skidmarsch 25 km till Ihantala utanför Viborg. Somnade flera gånger stående på skidorna. Mycket nedstämd.

8/3: Inlogering i prostgården vid 11-tiden efter 12 timmars marsch. Vi började rusta för festmåltid på prostinnans skafferi och räknade med att få vila över natten. Kl. 20 kom order om uppbrott och handgranater delades ut. Alltså nattligt anfall. Lastades på öppna lastbilsflak, temperaturen under 20. Tio mils färd genom natten, medger att jag sviktade och inte kämpade för att hålla igång cirkulationen i fötterna. Vad gjorde amputerade ben om jag bara fick komma till krigssjukhusets värme, ljus och sjuksköterskor, om jag fick sova, sova i en säng. Men vi behövde inte anfalla och med dagsljuset återkom modet. Lyckligtvis tinade fötterna upp, när kamraterna som suttit varmare bar in oss stefrusna i ett övergivet hus nära Tienhaara.

9/3: Mathamstring i stor skala i byns övergivna gårdar, då inget fältkök synts till. Åt massor av frusna lingon, morötter, potatis. Gården där vi huserade hade bebotts av en familj Ampuja och byn hette Vanhakylä. Sov härligt hela natten.

10/3: Uppbrott vid 13-tiden på skidor mot fronten. Kom till ett ställe med korsur, vilka dock var fulla, varför vi måste bo i tält. Iskall natt.

11/3: Min födelsedag. Låg och sov i tältet, då ett intensivt granatregn började. Brådstörtad flyttning till en gård. *

Här slutar min krigsdagbok, som förblev gömd i min ficka, när vi natten

mellan den 11 och 12 mars sattes in för att driva tillbaka de ryska förband som gått över Viborgska vikens is och bitit sig fast på väststranden uddar. Vårt kompani räknade 145 man på kvällen, när anfallet började. Vi tog udden utan annan hjälp mot maskin gevärsnästena än handgranater. Men på morgonen var bara 51 man kvar. Jag låg bland de svårt sårade. Kulen som genomborrade underliv och bäcken dödade också alla mina osödda barn och efterkommande till världens ända. Det blev Runenberg och kölden som fick dem, inte någon av flickorna.

Götaträngare i frivilligkåren 1939–1940

När vid finsk-ryska krigets utbrott hösten 1939 den svenska frivilligkåren organiserades, anmälde sig omedelbart flera av befälet vid T 2, men de dåvarande förhållandena gjorde, att många ansökningar om avsked för inträde i finsk krigstjänst måste avsluts. Av T 2:s personal fick endast sex ge sig iväg, nämligen löjtnanten N A Arnell och fänriken C G J Fränne samt furirerna C H Montgomery, 1. komp., L F Skagerholm, S C A Molin, N R Westin, S P Alsén, 2. komp., och B A Johansson, 3. komp.

När frivilligrörelsen i mars 1940 fick kraftigare stöd anmälde sig ånyo ett stort antal götaträngare, såväl officerare och underofficerare på stat och i reserven som underbefäl och meniga, men det hastiga fredsslutet gjorde helt naturligt att alla planer på att »kämpa i Finland för Sverige» fick slopas.

Försvarets civil- förvaltning

Saxat bland: »Samling av beslut i besvärsmedl m. m.»

Om sålunda det befinnes förenligt med övningarnas genomförande för militär synpunkt, att *samtliga* tjänstemän ordna sin inkvartering och förplägnad själva, skall i andra hand göras en undersökning om även *samtliga* tjänstemän verkligen också kunna förhyra rum privat och intaga sina måltider på privata utspisningsställen på eller i närheten avfredsförläggningssorten, utan att tjänstemännen därvid — i annat hänseende än för intagande av lunch — måste repliera på kronans anordningar för inkvartering och förplägnad. På detta bedömande inverkar självfallet, om det är fråga om en större övning, där det befinnes uteslutet, att *samtliga* tjänstemän kunna ordna för sig själva, eller en mindre övning, där detta visar sig vara möjligt. Det måste sålunda ske en prövning av frågan om de förmåner som skall utgå, beträffande envar övning och sålunda ej ett generellt bedömande. Därvid inverkar även de förhandenvarande transportmöjligheterna mellan inkvarteringsplatsen (utspisningsstället) och tjänstgöringsplatsen. Det förutsättes nämligen i Kungl Majts anvisningar till 4 § Förr (sista stycket), att förmåner enligt Arr skola kunna utgå, endast då tjänstemännen själva kunna ordna sina transporter. Måste kronan sålunda, för övningarnas rationella bedrivande sätta in särskilda fordon för transporter (reguljära färdmedel saknas exempelvis) är det uteslutet att förmåner enligt Arr skall utgå.

Har man i årets budgetarbete månne beaktat detta beslut? Red. anm.

Den svenska frivilligkårens bilpark för sjukvårdsjänst och materieltransporter var av synnerligen hög klass.

"BLÅBÄRETS" VASALOPP

Av fanjunkare
HANS-GÖRAN NILSSON

Stående från vänster rustm Gunnarsson, Emanuelsson, fk Pilemark, rustm KA Magnusson, L Holmberg, K-E Svensson, förrm Bodin. Främre raden: Caesar, fj Nilsson, rustm T Johansson, polisassistent Hellberg och fj Öman.

Inspirerad av att under flera år ha gått och lyssnat på »Vasaloppsrävarnas» taktiksnack om träning, längdlopp, matsedlar, viktminskning mm, mm, beslöt jag mig för (blek till trots) att ställa upp i årets Vasalopp.

Träningen tog sin början redan den 20/12 1969, vilket fick till följd att julskinka mm fick betraktas på respektfullt avstånd. Nåväl, efter korta sträckor varje dag den första tiden och längre efter hand, började träningen ge resultat i form av styrka och viktminskning. Några längdlopp som tex »Munkspåret» och »Finnöreloppet» klarades av hyggligt. En veckas kraftig förkylning tre veckor före V-loppet skapade en viss oro. Regementsmästerskapet 30 km gav dock bevis på att hälsan började återkomma. Med alla träningspass och längdlopp hade jag nu cirka 70 mil skidåkning i benen.

Den sista veckan före »loppet» gällde det nu att vila och åta upp sig. Matsedeln var en sedan 1947 utprävd för Vasaloppet. Måndag—onsdag kalorifattig mat (ägg, the utan socker, vatten, salladsblad, räkor, krabba, kokt höns mm). Torsdag—lördag kaloririk mat (gröt, smörgås, spaghetti, köttbullar, fläskkotletter, the med mycket socker mm). Det var inte utan att man såg lite spefulla anletsdrag där hemma.

Antingen, fredag morgon kl 08.00,

Uppställning framför våra lastade bussar, där rustmästare Norén tog ett kort på gänget. Idrottsföreningens ordförande, major G Nilsson, höll ett kort och uppiggande anförande och önskade lycka till. Samtliga åkare och lagledare fick en luva som trofé att använda som igenkänningstecken.

Resan upp till Lima gick i en uppluppen stämning med en och annan halt för kaffe och mat. Väl uppe på bestämmelseorten hämtades nummerlappar och bestämmelser, som tog en god stund att ta del av. Vår förlägning blev en stuga, som vi disponerade själva. Värdfolket, en ung familj, var gästfriheten själ, och riktigt gäddde oss med utsökt god mat.

Lördag sovmorgan. Vid middags-tiden provkände vi spåret mellan Mångbodarna — Risberg, det var ett underbart före och humöret upplåt. Kvällen användes till vallningsförberedelser. Väderleksutsikterna var mycket ogynnsamma: storm, milt, ev snöblandat regn. Oran blev stor för morgondagen. Vilken valla? Massor av förslag: Rex blå, Stjärnglid, Ex-elit blå mm. Jag blev alldelens yr och kände mig som en katt bland hermeliner. Vad hade jag egentligen gett mig in på?

Söndag kl 03.30 jäktigt, vallning, lastning och transport till starten. Vid starten upp med packningarna på lastbilar för transport till Mora.

Varmdryck och reservskidor med ledarna. Med skidorna under armen till märkningen kl 05.00. Puh!!! Nu var den första pärsonen över.

På startplatsen »äntligen» i väntan på start kl 07.45. Denna väntan var, för mig i varje fall, det värsta. Hur skulle det gå? Skulle jag klara skidorna i starten. Tiden gick och klockan blev 07.30. Nu började 9.000-mannaskaran ta av sig överdragskläderna. Langarkedjor bildades som förpassade kläderna åt sidorna och bakåt, en onekligen imponerande syn.

Oooohoojj! Ett illvral från högerflygeln. Tjuvstart? Jajamen, drygt 3 minuter. Luktkoncentrationen i luften gav insikt om att något väldigt höll på att häända. Starten gick som väl var hyggligt, men det var trångt, ohyggligt trångt. Redan efter 3,5 km meddelades att täten var 30 minuter före. Utan tvekan en fördel att stå långt fram i starten. Efter att ha passerat Mångbodarna och Risberg och nästan framme vid Evertsberg (cirka 40 km) började jag äntligen att kunna åka ordentligt, köerna började slappa.

Mycket hände längs spåret. Vid sidan om mig åkte en stund en lång, smal, mörk kille med en egendomlig utrustning. Han vinglade hit och dit och mumlade något obegripligt, jag misstänkte att det var en utlännings. Det besannades också, för plötsligt kastade han sig av spåret, vilt fäktande med armarna och skrek »Kaputt». Längs med spåret var det snitslat med all tänkbar utrustning: handskar, mössor, halsdukar, tröjor, vallor och till och med ett par väl använda långkalsonger.

Solen tittade fram och det blev vallningsproblem. Tre gånger fick jag valla om, sista gången med klister, och sedan gick det fint. Nio kilometer från mål inträffade en för mig otrevlig malör. En åkare ramlade i spåret och bröt av ena skidan för mig, där rök en trolig medalj. Det var ju rettigt, men bara att finna sig i. Kan inte neka till att jag, mot min vana, lätt en del krafter undslipper mig på den olycklige. Tröttheten tog väl i viss mår ut sin rätt. Nu skulle jag dock vilja ha det osagt. Med trösten att få starta längre fram blir det säkert ett lopp till. Med en härlig känsla av

Forts. på sid. 20

Krigsmans erinran 29/8 1969

Regementschefen överlämnar kamratföreningens silvermedalj till »Bäste soldaten» vid 11. komp 471023-620 Sören Larsson, Storfors (till yrket skogsarbetare).

Utdelning av förtjänsttecken till fr.v.z
Fv Persson, rutm Myrberg, T Johansson,
Norén och Å Andersson.

Regementschefen överlämnar regementets guldplakett till förvaltare Kjell Hansson och fanjunkare Tor-Erik Persson, vilka pensionerats under år 1969.

Sol och sommar på Regementets dag 1969

Åskådarbild från övningsfältet.

Vpl Ellström och Kjellkvist växlar under kompanistafetten.

6. komp segrande stafettlag; Fr v; Kjellkvist, Ellström, Fogelberg, Ingo och furir Bengtsson.

Fk Forsgren leder stridsskjutning mot miniatyrmål med många åskådare i buskarna.

FRÅN REGEMENTETS DAG 1969

Det har numera blivit kutym att regementets dag och föräldradag sammansläs till en enda dag. Densamma firades lördagen den 6 september i det allra vackraste sommarväder. När regementschefen hälsade välkommen hade omkring 700 personer kommit tillstädés.

PROGRAMMET

Kl 1215—1245	Värnpliktiga tar emot sina anhöriga. Samling sker vid järnvägsundergången. Under väntan prövas skjutskickligheten på någon av korthållsbanorna.
» 1250—1300	Regementschefen (överste Gunnar Wikland) hälsar de värnpliktiga, deras anhöriga samt kamratföreningens medlemmar välkomna. Därefter presenterar major Lennart Tingdal programmet.
» 1300—1400	» Soldaten i fält». Under detta mätto visas stationsvis all den utbildning som sker vid regementet.
» 1415—1435	Förstärkt plutons anfall.
» 1435—1500	Försäljning av kaffe ur kokvagn.
» 1500—1545	Kompanistafett
Förflyttning till kaserngården
Förevisning av kompanilokaler för värnpliktigas anhöriga
Visning av regementsmuseet.
» 1545—1630	Musikkåren medverkar.
» 1630—1700	Avlämning till regementschefen, korum m m.
» 1700—1800	Kupongmåltid i matsalen.
Musikkåren medverkar.

KAMRATFÖRENINGENS ÅRSMÖTE

Årsmötet avhölls lördagen den 6 september och hade även denna gången att välja ny ordförande. På grund av tätta regementschefsbyten har föreningen bytt ordförande fyra gånger på sex år. Översten m m Gunnar Wikland valdes till ordförande. Förutom att direktören Anders Rapp invaldes i styrelsen som ersättare för avlidne Assar Andersson skedde inga förändringar i styrelsen. Valda på två år

blev Gunnar Fridén, Bengt Öman, Lennart Ehrling, Gunnar Nilsson och Arne Molin. Ett år kvar i styrelsen har förutom ordföranden, Sture Ljungné, K-G Janson, Folke Ahlström, Stig-Olof Niklasson och nyvalde Anders Rapp. Representant från Göteborgsavdelningen är Anders Redén, för Malmöavdelningen Hans Akke och för Värmlandsavdelningen Bengt Spetz. Revisoror är fortarande

Nils Carlsson och Gustaf Tapper. Till valberedningskommitté utsågs Robert Lexander, Erik Lindberg och Bengt Öman. Medaljcommittén omvaldes, vilket betyder att Gunnar Fridén, Folke Ahlström, Petrus Bäck och Bengt Öman fick förnyat förtroende. Föreningssavgifterna förblev osförändrade (ständig avgift = 80 kr, årsavgift = 10 kr).

Sekreteraren

Fk von Essen demonstrerar trafikmaterial.

Fanjunkare Bengt Öman, tillika sekreterare i Kamratföreningen, mottager en mycket förnamlig utmärkelse, nämligen Svenska Skidförbundets och Skid- och Friluftsfrämjandets skidlöparmärkesplakett i guld. Det är den högsta utmärkelse man kan få, för svärt man inte är tävlingsåkare av världsklass.

Anhöriga och vänner i alla åldrar fick både bröd och skädespel under regements dag.

BÄR VÅRT VACKRA KAMRATFÖRENINGSMÄRKE

Priset är 5:— kr

Gerillakrigföring i Vikenskogarna

STEFAN KÄLLBERG

kompass 1, komp

Det är lördag förmiddag. Vi skall just dra på oss »permisuniformen» för att göra oss färdiga för helgpermissionen, då kastar man en blick på det nyuppsatta veckoprogrammet. På tisdag står det strid och gruppens försvar på Hammarnäsets skjutfält i Karlsborg. Strid i december? Har vi inte lagt av med det tramset, var kommentaren. Vi, det är kvartermästareleverna på plutonchefsskolan, och strid har aldrig legat KVM-eleverna speciellt varmt om hjärtat. Men det fick väl gå och vi tillbringade en trevlig helg, aningslösa om vad som väntade oss.

På måndag eftermiddag kommer en del rykten i svang om att vi skall ut på jägarmarsch, men det måste vara nonsens var alla överens om, när vi plockar ner våra snödräkter och kokkärl i ryggväskan. Vi ser på TV att det skall bli soligt och 4–5 grader kallt på tisdagen.

Hammarnäset i Karlsborg visar sig på tisdagsmorgonen vara som alla andra skjutfält, blåsigt och alltför långt att gå för att markera. Kompaniet på 75 man stormar, anfaller och försvarar i olika omgångar. Detta gör vi fram till klockan 13.00, då vi alla antar att det skall bli avbrott för lunch, men plötsligt utbryter en vildig aktivitet. Det ligger något odefinierbart i luften. Alla känner att nu kommer det. Det är att det utrikespolitiska läget skärpts. NATO mobiliseras och ryska trupper har besatt finska östersjöhamnar. Därför höll nu Sverige på att mobilisera och vi ställs till militärbefälhavarens västs förfogande. Där efter vidtar vi de praktiska förberedelserna: snödräkt tas på, reservlivsmedel och ammunition delas ut. Snabbt organiseras kompaniet i fyra plutoner som skall ta sig till en plats där militärbefälhavarens ordonnans ger oss vidare order.

En efter en ger sig plutonerna iväg från Hammarnäset, iväg på en jägarmarsch där vi inte vet målet, tiden eller längden för övningen. I spetsen för KVM-plutonen går vår plutonchef, löjtnant Herrman, och vår elitorienterare, korpral Helin. Marschen går snabbt men tyst genom skogen. På radion får vi veta att fintliga patruller varit synliga i området. Efter 3–4 km kommer vi till den plats där militärbefälhavarens ordonnans skall

finnas. De order vi får är att snabbast möjligt ta oss till Brosundet, där Göta kanal lämnar sjön Viken. Vi skall skydda överfarten över sundet. Marschfakten ökar, liksom vaksamheten. Plutonen rör sig smidigt genom skogen, väl kamouflerad i de vita snödräkterna. Det börjar skymma, men de sista solstrålarna får snön på fälten att gnista, inne i skogen är allt tyst. Vi går längs en stig i en dal, då tyntaden bryts av att en kulspruta öppnar eld, tätt följd av lättare automatvapen, men plutonen var genast nere i skydd. Motet avges spritt, men snabbt är en rökhandgranat kastad. Vi drar oss tillbaka, gör en kringgående rörelse i skydd av röken, och fortsätter marschen ännu vaksammare. Skadorna kontrolleras och det är bara en som fått en kpistkolv i huvudet. Anfallet rapporteras pr radio till kompanistaben, som bekräftar att vi gjort rätt som inte gav oss in i strid. Takten är hög och tack vare en god vägvisare är vi framme vid Brosundet en stund efter det att mörkret fallit på. Vi åker över sundet på färjan och grupperar oss runt färjeläget. Så snart vi fått våra eldställningar sätter vi igång med att värma vår proviant. Arméns reservlivsmedel smakar väldigt bra när man är ute i busken. Under tiden vi lätit har vi fått nya order på radio. Ordern är mycket kortfattad och vi får bara en punkt på kartan som vi skall ta oss till. Vi ger oss snabbt av och är snart uppslukade av mörkret.

I gläntorna sprider månen sitt bleka sken och kvicksilvret har krupit ner några grader. Marschen går vidare och vår enda förbindelse med yttervärlden är vår radio som bara ger oss informationer om fintliga rörelser och moralen på de andra plutonerna. Det visar sig att stämningen är båst hos oss, men vi är ändå ganska trötta. Vi har nu gått mellan en och en halv till två mil. På radion får vi höra att signalplutonen räkat ut för en fintlig styrka och vi blir påminda om vår dödlighet.

Vi går in i en dal och blir plötsligt mycket mer vaksamma, fingret söker sig till avtryckaren. Vi spanar oroligt mot dalsidorna och varje skugga blir till fiende. Ett rop från tåten, alla slänger sig i skydd och fyrverkeriet är i full gång. Vi har plötsligt stött på en

fientlig patrull. Några av oss besvarar elden, medan vi andra tar bättre skydd. Vi kan inte dra oss undan, då dalsidan är helt kal. Vi får igång vår kulspruta och smatrandet från den blandas med kpistarnas staccatoljud. En lysraket lyser upp dalen men kontrasten mellan ljus och skugga blir bara större, och när ljuset slacker tytsnar eldgivningen. Vapenslammer hörs och vi förstår att vi blivit ensamma igen. Vi kontrollerar våra kartor och finner att vi bara har en kilometer kvar till en ödegård, där vi skall ta igen oss en stund.

Vid ödegården avdelas tre man som skall hämta proviant tre kilometer längre söderut. De får vänta på de andra plutonerna innan de kan gå, men vi andra fortsätter västerut. Vi är genomtrötta men efter fyra kilometer är vi framme vid vårt mål och kan göra upp eld och tillverka vindskydd. Blöta strumpor torkas och vi vilar oss så gott det går. De andra plutonerna droppar in efter hand men matpatrullen dröjer. Det visar sig att de gått vilse, men efter ett tag är de framme. När gryningen kommer och vi har vilat några timmar ger vi oss av igen. Vi drar oss västerut och ser på kartan att vi närmar oss Tidan. När vi siktar Tidan ser vi tre stora, flatbottnade, grönmålad båtar. Vi undrar vad som nu väntar oss, men blir snabbt rodda över och har knappat gått ur båtarna förrän vi får se en efterlängtad syn i form av två bussar som står uppställda tvåhundra meter ifrån oss. Klockan nio på onsdagsmorgonen är första kompaniet helt tyst, fyllt av sovande beväringar, några erfarenheter rikare, men om den riktigt sanna »dödslängtan» infann sig låter jag vara osagt.

FRIKTION

En bilist stannade för att hjälpa en kvinnlig förare som kört fast på en av infarterna till stan. Hon hade tagit fram sand ur bagageluckan och höll på att strö ut den runt framhjulen.

— Ni borde strö den under bakhjulen, sade han.

Hon fnös åt hans okunnighet och svarade:

— Bakhjulen går min sann runt. Det är framhjulen som inte vill dra.

LIVET I FÄLT

1600-talet var det krigiska århundradet i vår historia. Landets öde hängde på armén och flottan, och det var nödvändigt att hålla livskrafterna och stridslusten uppe hos soldaterna,rikets värn och sköld. Proviantförsörjningen blev en viktig del av krigsplaneringen. Fältlägen lades upp med tanke på att soldaterna skulle försörjas. Man drog mot platser och länder där det fanns kvarter och underhåll.

Samtidigt som proviantförsörjningen förbättrades, fick soldaterna också en mera varierad föda. Ånnu under trettioåriga krigets dagar levde de på en ensidig bröd- och köttdiet. Grönsakerna hade inte slagit igenom. En spisordning från 1635 fastställde att soldaterna under månadens första tio dagar skulle utspisas med torrt kött, under nästa period med torr fisk och under den tredje och sista med strömming. Olet växlades i kvalitet och styrka, men kvantiteten var densamma: 2,6 liter em dagen.

Efter hand blev det bättre. Den feta västkustsillen blev allmän i armén sedan Bohuslän blivit svenskt. Under Karl XI:s fältlägg i Skåne hösten 1676 dyker grönsakerna för första gången upp i dagsportionerna. Då blev de gröna ärtorna en stående rätt på soldatens matsedel. De skulle sedan förblifvi där genom alla skiftande regimer!

Under Karl XII:s långa krig var det — åminstone på papperet — ordentligt sörjt för manskapet. Dagsportionerna var väl tilltagna — 625 gram torrt bröd, 425 gram kött, 200 gram smör eller fläsk, en tredjedels liter ärtor och 2,6 liter öl — samma som på Gustav II Adolfs tid. Till detta kom tobak, brännvin och salt »till nödvändighet». Brödet bakades centralt, men den övriga maten lagade soldaterna själva vid lägerelden utanför de fyrkantiga tälten, där de bodde sex man i varje lag.

Matfrågan var utslagsgivande, när Karl XII år 1700 beslöt att gå mot Polen i stället för mot Ryssland. Armén måste till varje pris snabbt försörjas, och Kurland erbjöd bättre möjligheter än gränstrakterna av Estland, som redan var utsugna. Hösten 1702 ställdes generalkrigskommissariet under ledning av Magnus Stenbock, och kungens instruktioner för honom var klara. »I måste göra Eder högsta flit att utpressa och klå och skrapa ihop skyndsamt det mesta I kan få till arméns bästa». Den som vägrade betala skulle »hårdeligen exekveras och ruineras med brand».

Stenbock följde stramt de givna direktiven. Räkenskaperna visar att försörjningsläget var gott under de första fyra krigsåren, men det var den polska civilbefolkningen som fick sitta emellan. Soldater och officerare hade dessutom — om Gud var god — tillfälle till extrainkomster. Plundringar tycks inte ha varit alltför ovanliga, fast de var förbjudna vid dödsstraff.

Ett litet bidrag ger krigskommissarien Abraham Cederholm von Schmalensee i sina memoarer från det polska kriget. Efter stormningen av Lemberg i augusti 1704 fick armén order om att uppsöka fiendliga soldater som gömt sig i husen i staden. Många begagnade då tillfället att plundra. Cederholms dräng la beslag på alla kostbara pälzverk, guld, silver och ädla stenar, som han band samman med fouragestrecket och hängde på en vacker turkisk häst, som stod i stallen. Sitt byte värderade han till tusen dukaters värde. När han kom utanför husporten, hade han oturen att möta generalmajor Anders Lagercrona, som var en av de ledande i underhållstjänsten. Lagercrona tog hand om hästen och bytet, men han lämnade det inte till armén utan sålde det vidare för egen del, berättar den förgrymmade Cederholm.

Cederholms memoarer, som publicerats för ett tiotal år sedan av major Thorsten Kocken, ger en skrämmande belysning av rättsförhållandena i krig. Även om privata plundringar och utpressningar inte är upptagna i de officiella räkenskaperna, hör de onekligen med till bilden av den karolinska arméns underhåll.

Alf Aberg

RÄTT MAN PÅ RÄTT PLATS

Värnpliktige Palmbohm hade tröttnat på tjänsten och övergivit sitt fädernesland. Av någon anledning hade han hamnat i det mörkaste Afrika, där han omhändertogs av en kannibalstam. Men eftersom det var en vänlig sinnad kannibalstam hade Palmbohm det tämligen gott. En vacker dag visade dock grannstammen tecken på erövringslust, och kannibalstammen var tvungen att mobilisera. Varje manlig individ blev mobiliserad och så även Palmbohm. Vet ni vad han krigsplacerades som? Jo, som — reservproviant.

BRÖDKVARNEN

Kapten R. var på sin tid med rätta fruktad av sina beväringar. Tillrättavisningar utdelades frikostigt och redan när halva rekryttiden var gångna kunde resterande lördagar och söndagar vara bokade för extra stallvakter »utom vanlig ordning».

Men kapten R. kunde finna på råd. På stallvinden fanns en gammal åbäckig brödkvarn, avsedd för Gud vet vad. Den var egentligen inte kronans egendom utan hade någon gång i tidernas begynnelse länats från patron Jonsson på Mariesjö tegelbruk.

Kapten R. fann att brödkvarnen var god nog, åtminstone på det sätt han tänkt använda den. Och malet bröd kunde ju för resten vara nog så nyttigt för hästarna. Han lät alltså kompaniets starkaste furir mala en säck bröd. Det tog furiren precis 20 minuters hårt arbete. Enkel matematik sade kapten R. att det blev tre säckar i timmen och alltså 24 säckar på en vanlig arbetsdag. De tillrättavisningar, som i framtiden utmättes, bestod i att mala 24 säckar bröd till måndag morgon.

Denna form av tillrättavisning blev ännu mer fruktad än tidigare. Det var ett fruktansvärt hårt arbete, i synnerhet för en spensligt byggd yngling, att mala 24 säckar, och som regel fick några hjälpsamma kamrater ge sitt bistånd för att inte åskan skulle slå ned på måndag morgon.

Men nöden är uppfinningsarnas moster.

En klient byggd gosse, som hade en välbärgad pappa i Göteborg, hade ådömts denna form av tillrättavisning. Nu hade han emellertid fått höra att brödkvarnen egentligen ägdes av patron Jonsson. Stegade alltså ned till Mariesjö på lördag eftermiddag, presenterade sig och sade sig vara samlare av gamla kvarnar.

— Kunde man möjlichen få köpa kvarnen för en tia?

Patron Jonsson tyckte sig få 10 kronor till skänks och var inte sen att slå till. Varefter ynglingen ägnade sig åt muntrare ting än brödmålning.

På måndag morgon slog åskan ned.

— Varför är inget bröd malet?

— Har ingenting att mala med, kapten!

— Va' innerst inne i glödheta är det där då?

— Jaså, den där, den är min, den får ni inte använda här!

1970 ÅRS VÄRNPLIKTSRIKSDAG

STEFAN KÄLLBERG

Kompaniassistent 1. kompaniet

Redan i oktober 1969 började vi på T 2 diskutera och förbereda för 1970 års värnpliktsriksdag den 26–27 februari i Norrköping. Det var regementsnämnden som höll i trådarna och som också skulle utgöra valnämnd. I december bestämdes i samarbete med de politiska ungdomsförbunden att informationen om deras program för de värnpliktiga skulle vara den 19 januari.

Efter juluppehållet så började det verkliga arbetet. Motioner skulle skrivas och valsedel göras upp. Valsedeln innehöll 14 namn som de värnpliktiga fick välja emellan. Valet var den 3 februari och de som blev valda att representera T 2 var vpl Sven-Olof Frisk, 2. kompaniet, och jag själv, vpl Stefan Källberg, 1. kompaniet.

Drygt en vecka innan värnpliktsriksdagen fick Sven-Olof Frisk och jag alla de motioner som skulle behandlas på kongressen, det var sammantaget 708 st. Under veckan hade vi tillfälle att studera motionerna, speciellt de motioner som de utsedd som vi var placerade i, skulle behandla.

Värnpliktsriksdagen öppnades torsdagen den 26 februari klockan 10.00 av direktör Urban Rosenblad, chef för försvarsstabens personalvårdsbyrå, den myndighet som anordnat kongressen. Direktör Rosenblad välkomnade oss 200 delegater och sade i sitt inledningsansförande bland annat att trots att diskussionens vägor gått höga redan innan kongressen gått av stapeln, så hoppades han att vi inte hade några förutfattade meningar. Försvarsminister Sven Andersson betonade i sitt anförande att detta var första gången och det skulle ge erfarenheter och lärdomar för kommande år. Försvarsministern skulle också vara lyhörd för de *förslag* som riksden lämnade. Näste talare var ÖB, general Torsten Rapp, som sade att krigsmakten många gånger varit föregångare evad det gäller personalvård och företagsdemokrati, bl. a. så fanns de första företagsnämnderna i krigsmakten, och utbildningsdemokrati i form av förbandsnämnder kom till innan någon ens hört talas om skoldemokrati.

Efter inledningsansförandena be-

stämde arbetsordningen för kongressen. Första dagen skulle ägnas åt utskottarbetet och avslutas med en debatt på kvällen om själva riksden, andra dagen skulle de olika utskottens arbete och yrkanden presenteras i plenarsammanträde. Därefter ajournerades förhandlingarna och vi skildes åt för att arbeta utskottsvis. Det var tio utskott med ungefär 20 deltagare i varje, varje utskott hade ett eller två områden att behandla. Sven-Olofs Frisks utskott behandlade frågor om utbildning och utbildningstidens längd och det utskott jag var med i skulle behandla frågor om militära former och information. Arbetet i utskottet var stimulerande och vi hade god hjälp av en expertgrupp från försvarsstabens. När vi bröt upp för middag klockan 17.30 var dock arbetet inte färdigt och vi var tvungna att fortsätta efter debatten om värnpliktsriksdagen senare på kvällen.

Debatten om värnpliktsriksdagen började med att vi valde ett presidium med åtta ordförande, som skulle leda förhandlingarna. Efter detta presenterade utskott 5, som behandlat frågor om värnpliktsriksdagen, sina yrkanden. Debatten blev livlig. Frågan om riksagens kompetensområde, där utskottet yrkade att den begränsning som gällde för årets riksday — riksden fick bara behandla frågor som rörde de värnpliktigas »förhållanden och villkor» — skulle bort. Det kom upp ett motföreslag, där en viss begränsning skulle gälla, och efter vofering vann motföreslaget med rösterna 83–82. Utskottet föreslog också att en de värnpliktigas intresseorganisation skulle bildas, men den frågan fick bordläggas då klockan redan var 22.30 och de flesta utskott hade arbetet kvar att avsluta på kvällen.

På fredagen var det förhandlingar i plenum och varje utskott presenterade sina yrkanden och delegaterna fick göra inlägg. Kongressen rekommenderade bl. a. en generell höjning av penningbidraget och att ständig nattpermission borde gälla. Under eftermiddagen diskuterades mest politisk verksamhet inom kasernområdet och kongressen föreslår att viss sådan verksamhet borde få förekomma. Ty-

värr visade det sig att tiden var slut och då var det ändå fyra utskotts yrkanden kvar att behandla. Det beslöts att dessa yrkanden skulle läggas till handlingarna som respektive utskotts yrkanden.

1970 års värnpliktsriksdag var över och som kommentar vill jag säga att det var en positiv erfarenhet för de värnpliktiga och jag hoppas att även kommande årsklasser skall värna om riksden och utnyttja den för att rekommendera förbättringar av de värnpliktigas situation.

BLÅBÄRETS VASALOPP . . .

Forts. från sid. 13

tillfredsställelse äkte jag så i mål missande mitt tidsschema med tre minuter. Väl i mål stod buss och väntade för transport till bad och mat.

Eftersnacket pågick länge under kvällen med alla *om* och *men*. Efter en härlig sömn startade vi så hemfärd, som helt naturligt blev lite lugnare än uppresa.

Något som frapperade mig var den fantastiska organisation att få allt att fungera, framför allt med logi, mat och transporter av all materiel.

Jag har en känsla av att just ens första Vasalopp är det mest spännande, med allt det ovissa man står inför. En sak är klar, att ett dyligt kraftprov kräver en ordentlig grundkondition. I spåret syntes många, för vilka så inte var fallet, man skall ju inte lida.

För min del var det en fantastisk upplevelse som jag absolut inte vill ha o gjord.

Som slutvinjett till denna lilla artikel önskar jag att de som kan må sätta Vasaloppet som ett mål: »I färdens spår för framtids segrar.»

FAMILJEBILEN

Familjen är ute på biltur. Mannen sitter vid ratten medan frun bredvid tjar tar och försöker dirigera körföringen. Till slut blir mannen arg och fräser till:

— Är det du eller jag som kör?
— Oh, nu vet han inte det heller!

1. komp

Chef: Kn Byström, Frygigatan 16, Skövde
Adj: Rustm Johansson, Havstenvägen 28 A, Skövde

1. plut PCS-sign

Chef: Fj Brodow, Djupedalsvägen 9, Skövde
Instruktör: Rustm Bergsten, Havstenvägen 28 A, Skövde
480412-167 Brosten, Linnevägen 50, 641 00 Katrineholm
480715-571 Bäckborn, Eriksbo, 42434 Ångered
490507-867 Barkander, Kungsängen, 852 50 Sundsvall
481112-247 Alderhammar, Valsjövägen 39, 576 00 Sävsjö
480607-661 Lindqvist, Odmarödsvägen 8, 161 33 Bromma
490112-149 Brundin, Folkungagatan 14 A, 753 36 Uppsala
500124-353 Hammarlund, Ö. torget 1 C, 341 00 Ljungby
490517-693 Glawing, Behmbrigatan 1, 610 00 Nyköping
470411-723 Borg, Simsgratan 2 B, 781 00 Borlänge
480623-243 Johansson, Queckfeldsgatan 54, 571 00 Nässjö
480220-551 Torstensson, Tisselskog, Pl 749,
660 10 Dals-Långed

480623-593 Milton, Götene, Pl 2084, 533 00 Götene
480506-203 Hildemar, N Storvängsv. 85, 612 00 Finspång
471023-641 Mattiasson, Västanvägen n24, 582 35 Linköping
490711-599 Gundberg, Rockagatan, 534 00 Vara
460504-253 Lindström, Trädgårdsgatan 14, 542 00 Mariestad
490528-275 Sjö, Abenrävägen 11, 352 46 Växjö
490819-205 Melander, Nygatan 109, 602 34 Norrköping
480910-247 Mårdskog, Byds allé 9-200, 582 48 Linköping
491020-015 Axelsson, Fredö, 611 00 Nyköping
490923-507 Mann, Karlfeldsgatan 2, 412 68 Göteborg
480112-299 Nilzén, Egerum, 383 00 Mönsterås
460928-809 Hellenius, Schelegatan 12 C, 416 60 Göteborg 0
491009-933 Hittenkofer, Rajdvägen 9, 960 40 Jokkmokk
490904-853 Eriksson, Strandgatan 18, 852 33 Sundsvall
470417-807 Eriksson, Ö Strogatan 81 B, 552 45 Jönköping

2. plut PCS-kvm

Chef: Lt Herrmann, Heleniusgatan 9, Skövde
Instruktör: Fu H I Johansson, Karl Dahlians väg 28 C, Skövde
Rustm Larsson, N Bergvägen 5 C, Skövde
470506-001 Eriksson, Kebnekaisevägen 15, 161 33 Bromma
490611-245 Nilsson, Lovisagatan 25 A, 552 68 Jönköping
480225-823 Ekerlid, Krångede 4540, 840 70 Hammarstrand
460112-393 Johansson, Välinge 172, 262 00 Ängelholm
490501-275 Hansson, Skolgatan 8, 641 00 Katrineholm
490711-173 Sjölund, Box 720, 705 90 Örebro
470326-409 Jönsson, Nygatan 31, 462 00 Vänersborg
480603-571 Vikingsson, Tallskogsvägen 2, 461 00 Trollhättan
481028-781 Nordahl, Forsvägen 4, 821 00 Bollnäs
490529-171 Andersson, Pl 321, 150 16 Hööle
470322-251 Andersson, Lilltuna, Granshult, 560 23 Bankeryd
481224-251 Andersson, Lovisagatan 16 C, 552 68 Jönköping

480601-593 Jondell, Lingonstigen 19, 541 00 Skövde

480929-171 Edlund, Ekhlen, 642 00 Flen
480623-931 Ohlsson, Box 272, 820 41 Färila
470410-193 Egerborn, Villa Granliden, 590 60 Ljungsbro
480721-669 Storm, Bilsgatan 15, 821 00 Arbrå
480609-599 Källberg, Sötdärvägen, 545 00 Töreboda
481011-003 Gustavsson, Toppsegegatan 11, 414 61 Göteborg
481015-503 Löfström, Närso, 441 01 Alingsås
480105-563 Mueller, Barsebäcksgatan 55, 216 20 Malmö
490111-557 Helin, Hemrydsgatan 12 C, 523 00 Ulricehamn
480124-567 Jansson, Pl 526, 420 17 Olofstorps
490307-733 Runer, Box 424, 780 31 Kvärnsveden
480417-643 Nygren, Herrhagsgata n20, 652 23 Karlstad
480424-931 Nylund, Glaciärvägen 7, 803 60 Gävle
490819-103 Lövgren, Tunisborg 5, 225 90 Lund
491004-251 Uveborn, Erik Dahlbergsg 2, 552 64 Jönköping
480106-101 Jansson, Kolhammar, 741 00 Knivsta

3. plut PCS-lp/am

Chef: Fk Lundin, Lillegårdsvägen 7 B, Skövde
Instruktör: Rustm Westin, Storegårdsvägen 27 C, Skövde
Ofu Gillgren, Stenvägen 1 A, Skövde
480831-143 Bennergård, Prästgårdsg. 14, 172 32 Sundbyberg
470411-789 Brännström, Torgilsgatan 14 A, 502 41 Borås
471010-551 Carlsson, Bohusgatan 10, 3 tr, 502 65 Borås
480204-559 Holst, Östergatan 37, 462 00 Vänersborg
440621-701 Lidholm, Prästgårdssängen 19, 412 71 Göteborg
480416-335 Nilsson, Hjärtum, 463 00 Lilla Edet
480916-199 Nilsson, Schelegatan 13, 6832 00 Filipstad
471209-017 Reuterhagen, Källegatan 9, 521 00 Falköping
470426-467 Stenström, Berte, 310 50 Slöinge
480513-593 Ström, Karlebygatan 4 C, 521 00 Falköping
480227-591 Thor, Hentorp 2100, 541 00 Skövde
491122-593 Litborn, Konvaljevägen 7, 541 00 Skövde
490802-559 Bengtsson, Pl 4004, 460 30 Sollebrunn
490716-463 Elofsson, Måa 5, 430 33 Fjärås
490930-467 Johansson, Pl 2583, 311 00 Falkenberg
500926-373 Johansson, Örnvägen 6, 530 30 Tun
500328-463 Karlberg, Syrentgatan 18 C, 434 00 Kungsbacka
480305-591 Bohman, Stenumsvägen 44, 532 00 Skara
491117-247 Sundén, aLsarettsvägen 13, 302 33 Halmstad
490526-563 Bandh, Eskilsgratan 8 A, 432 00 Varberg
490617-671 Bergström, Klövjevägen 7, 703 58 Örebro
480928-597 Fällström, St. Skattegården, 520 50 Stenstorp
480928-461 Gustavsson, Pl 751, 420 15 Agnesberg
480716-461 Hammar, Bräckan, 430 33 Fjärås
490515-123 Helgesson, Lillebovägen 10 A, 191 44 Söllentuna
490527-607 Nordén, Vintervägen 20, 542 00 Mariestad
480325-567 Johansson, Siösäter, 510 60 Överlida
490513-249 Nørgaard, Pl 1041, 544 00 Hjo
481020-593 Rickardsson, Rådmansgatan 7, 541 00 Skövde

2. komp

Chef: Kn Jan-Eric Thunberg, N Bergvägen 8, Skövde
Adj: Rustm Åke Aberg, Torggatan 1, Skövde

Förbandsplatsplit

Plutchef: Fj Rolf Lundberg, Götgatan 63, Götene
Stf plutchef: Rustm S O Johansson, Havstenavägen, Skövde
Instr: Fu Kent Johansson, Henrik Gjutares gata 28 A, Skövde
Hans Häggström, Galileis gata 24, Göteborg
Ingvar Mattson, Håstthaggen 3241, Götene
Lars Rydberg, Fridhemsgatan 3, Skene
Arne Gustavsson, Trollstigen 3, Lilla Edet
Lars Mårtensson, Alabäcken, Pl 2210, Svenljunga
Björn Larsson, Högsorp, Alvängen
Jan-Erik Raak, Tallgatan 16, Vänersborg
Håkan Andreasson, Vindelgatan 28, Borås
Karl Gunnar Olsson, Mellanboden, Främmestad
Ulf Hallqvist, Rektorsgatan 8, Alingsås
Sven Gunnar Hallberg, Fack 165, Floda
Per-Olof Nordström, Hällegatan 24, Borås
Kjell Arosson, Skolgatan 10, Uddevalla
Nils Carlsson, Filarvägen 10 B, Hagfors
Bertil Johansson, Borrebodagatan 12, Töreboda
Lars Göran Flink, Södra Parkgatan 28 A, Herrljunga
Göte Gustavsson, Topperudsvägen 7, Ed
Lars-Olof Lööf, Ivar Arosenius väg, Pl 480, Alvängen
Gert Tollesby, Box 5, Ed
Nils Dohrnér, Kronogatan 59 B, Vänersborg
Anders Helgesson, c/o Andersson, Pl 8040, Mariestad
Sven-Olof Frisk, Tunhemsvägen 60, Trollhättan
Stig Gustavsson, Gästgivarevägen, Gökhem, Falköping
Bo Ljung, Elliots väg 37, Lerum
Sven-Göran Harald, Björktuna, Leksberg, Mariestad
Sune Kahlin, Box 305, Borrås Ambjörnsgård, Sollebrunn
Karl-Erik Alfredsson, Vällberga, Velanda
Ragnvald Sundeväg, Alkärrsvägen 3, Orebro
Kenth Abrahamsson, Stekastigen 6, Agnesberg
Lennart Wilhelmsson, Wetterlingsgatan 23 K, Falköping
Crister Gauniutz, Björntorpsgatan 15 A, Vålberg
Börje Gottfridsson, Mariervägen 12, Vänersborg
Kjell Johansson, Håkanhult, Överlida
Per-Ake Holm, Baggården, Händene, Skara
Anders Rosén, Djurgårdsvägen 47 A, Kristinehamn
Tomas Eriksson, Blåklöckegatan 26, Göteborg
Seth Linderoth, Hamnplan 5, Köping

Sjvplut 1

Plutchef: Rustm Rune Magnusson, Billingstorpsväg 8 B, Skövde
Stf plutchef: Rustm Kjell-Åke Magnusson, Österg 49 A, Skövde
Instr: Rolf Johansson
Carl Gunnar Hedlund, Box 55, Horsås
Helge Näslund, Rådagatan 30, Lidköping
Lennart Ericksson, Havstenavägen 44, Skövde
Bo Wilsson, Havstenavägen 8 A, Skövde
Jan Bergén, Valldö, Pl 4087, Kungsbacka
Stig Birgersson, Barnabro 1, Varberg
Olof Lindgren, Djurgårdsvägen 15 A, Skara
Bengt Andersson, Tingsgatan 27, Varberg
Sven-Gunnar Johansson, Hultsdalsgatan 17, Skövde
Leif Magnusson, Rötebo, Fåglum, Nossebro
Anders Näs, Tegnérflunden 8, Stockholm
Tord Thunberg, Gustavsgatan 21 B, Karlskoga
Stig Engström, Stommen, Gunnarskog

Stefan Bombay, Graavägen 13, Varberg
Rolf Nordefjäll, Pl 7480, Kungsbacka
Gustav Sandberg, Hantverksgatan 3, Tibro
Per-Olof Fransson, Hamngatan 6, Hjo
Sture Sköld, Tidaholmsvägen 33, Mullsjö
Inge Johansson, Käplundavägen 12, Skövde
Karl-Evert Johansson, Hökhammar, Trollhättan
Bill Johansson, Trädgårdsgatan 27, Lidköping
Stig Andersson, Hagagatan 11, Götene
Håkan Ringeby, Furubacken, Ullenen, Floby
Yngve Larsson, Eriksberg, Mårum, Ulvåker
Håkan Gustavsson, Gustav Adolfsgatan 30 B, Skövde
Tomas Robinsson, Skrälebergsvägen 18 A, Trollhättan
Jens Persson, Eket, Ljung
Kent Lindqvist, Skyttegården 1, Fritsla
Jan-Erik Siesing, Skolgatan 25, Vara
Jan Lindblom, Box 1661, Jönköping
Jan-Olof Sandberg, Solvalla, Blidsberg
Karl-Ake Sigfridsson, c/o Fredriksson, Bärger, Tidaholm
Inge Tidblom, Rådagatan 42 A, Lidköping
Karl Larsson, Tovatorp, Häggum, Stenstorp
Bertil Gustavsson, Hällestorp, Gudhem
Jan-Erik Hernborg, c/o Knutsson, Östbygatan 24 B, Lidköping
Inge Karlsson, Ångsbo, Kleva, Falköping

Sjvplut II

Plutchef: Fj Berndt Andersson, Ängsvägen 2 H, Skövde
Stf plutchef: Serg Graaf
Instr: Fu Kent Carlsson, Henrik Gjutares gata 25 B, Skövde
Ulf Carlsson, Drottninggatan 29, Örebro
Jan-Erik Malm, Sturegatan 20, Örebro
Karl-Gustav Öberg, Hagmarksgatan 4, Örebro
Stig-Olof Larsson, Skarpskyttegatan 9, Lindesberg
Björn Krogh, Sundhagsfors, Box 186, Skillingfors
Sven Nicklasson, Höstvädersgatan 59, Göteborg
Sven Boo, Kopparbol, Hjortkvart
Kjell Larsson, Ängsvägen 2, Värsås
Morgan Arquist, Marconigatan 15, Västra Frölunda
Per-Ake Andersson, Skogsgatan 6, Gullspång
Sten Hellqvist, Smedjegatan 2, Vålberg
Håkan Carlsson, Hagåkersgatan 19 A, Mölndal
Lennart Berg, Smaragdgatan 3, Västra Frölunda
Bengt-Olof Sahlin, c/o Dahl, Plåtmyntsgatan 31, Göteborg
Rune Bräck, Skogslund, Arvika
Ove Johansson, Skepparegatan 6, Torsby
Lars Wettergren, S Treskog, Fredros
Krister Eriksson, Öxneredsvägen 10, Vänersborg
Roland Hansson, Vallmovägen 3 A, Trollhättan
Kenneth Karmlind, Pl 1073 B, Jönköping
Rolf Mellander, Trollviagen 19, Vänersborg
Kjell Johansson, Kallebacksgatan 13, Trollhättan
Lars-Orvar Ahlund, Pl 10, Gålelrsta, Örebro
Dan Olsson, Vinkelgatan 3, Tibro
Dan Karlsson, Kinnegatan 72, Lidköping
Bengt Israelsson, Kronogatan 33, Vänersborg
Erik Olsson, V Högen, Odsköld
Ulf Eriksson, Skoghem, Box 220, Hällekis
Jan Gustavsson, Borgargatan 3, Tibro
Sven-Ake Johansson, Mariagatan 20, Mariestad
Jan-Olof, Nygatan 2, Tibro
Gert Valberg, Prästgården, Färgelanda
Steve Ottosson, Televisionsgatan 7, Västra Frölunda
Bengt Söderberg, V Stillestorpsgatan 25, Göteborg

3. komp

1. plut stabsplut

Stabsgrp

480127-5555 Fredman, Ölandsgatan 18, 302 65 Borås
 430206-5653 Haedde, Havrekornsgatan 13, 431 40 Mölndal
 470624-4839 Huss, Halmmakaregatan 8, 451 00 Uddevalla
 490724-5536 Millsjö, Box 238, 510 30 Viskafors
 450430-6277 Bergman, Mossgatan 131, 3 tr, 654 66 Karlstad

Sbexgrp

490705-5919 Fredriksson, Valhallagatan 76, 532 00 Skara
 491229-5112 Kjellberg, c/o Engström, Gustav Daléns väg 16,
 443 00 Lerum
 490625-5932 Andersson, Björklöv, Essunga, 460 40 Nossebro
 490217-5134 Bengtsson, Granåsgatan 5, 422 44 Hisingsbacka 2
 470219-5878 Bergström, Hol, 441 00 Alingsås
 440308-9313 Surell, Björkvägen 2 D, 435 00 Mölnlycke

I. rabilgrp

480320-5972 Wibreus, Vasagatan 36, 541 00 Skövde
 460228-5035 Ekström, Anders Zorngatan 19, 412 72 Göteborg
 2. bilabilgrp
 490920-5918 Wiklund, Lunnelidsvägen 23, 513 00 Lidköping
 490120-5593 Storm, Odengatan 5, 662 00 Amål
 470724-5439 Svensson, Hagforsgatan 8, 416 75 Göteborg

Lkabgrp

491023-5557 Andreasson, Melltorp, 520 30 Ljung
 490725-2433 Persson, Mårdvägen 5, 654 68 Karlstad
 460913-6215 Björsson, Boställvägen 20, 671 00 Arvika
 460612-9452 Karlsson, Nysätersvägen 45, 461 00 Trollhättan 3
 461209-5036 Ottosson, Ulveliden 26, 416 74 Göteborg
 490101-5034 Svensson, Virvelvindsgatan 26, 417 14 Göteborg
 480521-5755 Rosén, Lidängsvägen 23, 523 00 Ulricehamn

2. plut trplut

Fk von Essen, Ljunghem, 540 11 Vreten
 Serg. Johansson, Havstenavägen 6, 541 00 Skövde
 Ofu Johansson, Billingstorpsvägen 8, 541 00 Skövde

Stabsgrp

490918-5557 Antonsson, Järnbruksgatan 32, Svanskog,
 660 31 Svanchholm
 450516-9397 Toth, Nordostpassagen 49, 413 11 Göteborg
 480617-5933 Eriksson, Hedeniusgatan 52, 541 00 Skövde
 490820-5919 Svensson, Gustav Adolfsg 30 A, 541 00 Skövde

I. trfgrp

480421-6036 Svensson, Nyborg, Box 52, 522 00 Tidaholm
 481014-6250 Bergström, Berga, 680 33 Edeback
 450122-5934 Friberg, Gransikagatan 4 B, 541 00 Skövde
 470304-5619 Claesson, Romsås, 520 15 Hökerum
 471202-5537 Bergström, Långås 2045, 440 08 Anten
 480115-6219 Vikström, Fiskeviksgård, 670 34 Ottebol
 480211-5917 Persson, Daltorpsgatan 20, 521 00 Falköping

2. trfgrp

490716-4612 Säfström, Carl Kuylenstiernas väg 51,
 302 52 Halmstad
 491112-4875 Andreasson, Hubertusvägen 6 D, 433 00 Partille
 480220-0297 Sjöstrand, Trebacksgatan 3, 416 74 Göteborg
 480414-4816 Bengtsson, Höjdvägen 32, 435 00 Mölnlycke
 480528-5758 Samuelsson, Bohult, 510 35 Bollebygd
 480609-1478 Sjöblom, Lövåsvägen 16, 510 40 Sandared
 480715-5736 Andersson, Skattgatan, aLrstorps,
 524 00 Herrljunga

480802-5995 Krantz, Berntssons Specerier, 510 10 Horred
 480828-5938 Florén, Västgärde, Sörby, 520 40 Floby

3. trfgrp

491128-6211 Dahlin, Västra Furten, 671 32 Edane
 491223-5910 Robertsson, Pl 8286, 542 00 Mariestad
 480907-5536 Källberg, Skogslid, 510 48 Borgstena
 480921-5553 Eriksson, Vindelgatan 33 C, 502 62 Borås
 490412-5954 Nilsson, Prästgården, 530 40 Järpås
 490825-6698 Haraldsson, Kvarnvägen 19, 710 51 Storå 2
 491113-6291 Nilsson, Skrantafallet, 691 00 Karlskoga
 480722-9317 Nythe, Gärdesvägen 5 A, 511 00 Kinna

3. plut mcord

Plutch: Fk Dahlstedt, Amalienborg, Fack 9, 540 15 Väring
 Stf: Ofu Torstensson, Gröna vägen 44 A, 541 00 Skövde
 Instr: Ofu Kejnell, Alströmersgatan 23, 541 00 Skövde
 480628-561 Björk, Box 213, Storegården, 440 41 Nol
 481223-505 Dahlqvist, Liedstrandsg 1 C, 416 58 Göteborg Ö
 480708-605 Eliasson, Kyrkarp, 520 41 Järla
 480510-601 Friberg, Valhallagatan 76, 532 00 Skara
 480907-555 Floberg, Hjortmossegatan 93, Trollhättan
 480627-571 Gustafsson, c/o Gustavsson, Holtane, Ärtemark,
 666 00 Bengtsfors

490129-669 Haglund, Haga, St. Valla, 710 15 Vintrosa, Örebro
 480531-577 Jansson, Lantmannavägen 46, 461 00 Trollhättan
 480213-489 Johansson, Onnered, Pl 910, 430 60 Landvetter
 490731-553 Johansson, Stora Götgatan 24, 524 00 Herrljunga
 480205-481 Jonsson, Eckens väg, 433 00 Partille
 480413-655 Karlsson, Hagavägen 25, 663 00 Skoghall
 490407-563 Larsson, Box 167, 460 30 Sollebrunn
 490222-565 Larsson, Småstugevägen 55, 416 76 Göteborg Ö
 480603-611 Lindqvist, Pl 4241, 520 50 Stenstorp
 490623-463 Oskarsson, Trönninge 18, Box 889, 432 00 Varberg
 480331-557 Persson, Tunarp, Eriksberg, 524 00 Herrljunga
 480313-647 Spångberg, Bergahagsgatan 8 A, 633 42 Karlstad
 490320-559 Torstensson, Lindekröken, 524 00 Herrljunga
 481109-487 Torin Vadholmsvägen 25, 450 50 Munkedal

Kompstab

Kompchef: Kn Bengtsson, Hageliden 5, 541 00 Skövde
 Adj: Rustm E Nilsson, Storegårdsvägen 21 C, 541 00 Skövde

6. komp

Kn G Bergerbrant, Storyretsvägen 83, 142 00 Trångsund
Rustm E Åkesson, Storgatan 46 B, 541 00 Skövde

1. plut BSI

Plutch: Fj Larsson, Asstorp, Borgunda, 520 50 Stenstorp
Plutch stf: Rustm Persson, N Bergvägen 5 A, 541 00 Skövde
520821-593 Dahlgren, Solhemsvägen 36 A, 542 00 Mariestad
520129-597 Fogelberg
521027-593 Hedlund, Marieforsleden 56, 542 00 Mariestad
521226-487 Jansson, Sandlyckan 11 B, 422 50 Hisings aBcka
521104-597 Jonsson, Brännebrona, Pl 1099, 533 00 Göteborg
500413-621 Karlsson, Pl 6725, 684 00 Munkfors
500515-599 Karlsson, Hyringa, Pl 5150, 460 50 Grästorp
501017-669 Kylander, Hovstavägen 27, 703 63 Örebro
510921-593 Lantz, Lillegårdsvägen 29 C, 541 00 Skövde
511214-559 Larsson, Nyhem, Alekulla, 510 11 Torestorp
500718-593 Nilander, Ensäter, Pl 5760, 544 00 Hjo
520615-013 Persson, Solhemsvägen 36 A, 542 00 Mariestad
520617-597 Persson, Halnavilgen 3, 545 00 Töreboda
510127-511 Rudberg, Sködsvägen 12, 540 16 Timmersdala
511216-593 Svensson, Box 27, 540 51 Lagerforsbruk
501209-601 Olsson, Långgatan 19, 545 00 Töreboda

2. plut

Plutch: Fj Törnqvist, Stöpen, 540 13 Frösve
Plutch stf: Serg Uvesten, Lillegårdsvägen 21, 541 00 Skövde
480811-557 Andersson, Margaretav 96, 461 04 Trollhättan 4
490320-465 Andersson, Blomstervägen 22, 312 00 Labholm S
490501-567 Davidsson, Tägården, Hällstad, 520 20 Timmele
480319-265 Prenta, V Nygatan 37 B, 502 65 Borås
490812-557 Lindqvist, Sörbacken, 440 03 Floda
490911-941 Into, Smedbyvägen 1 C, 680 80 Storfors
440903-699 Nilsson, Briljantgatan 76, 421 49 V Frölunda
460710-945 Fröhlich, Wiglevägen 54, 712 00 Hillefors
470116-987 Johansson, Valkeskroken 5 B, 451 00 Uddevalla
470325-551 Johansson, N Strömgatan 48, 441 00 Alingsås
470518-471 Valfridsson, Arnäs, 430 21 Askloster
470527-599 Lundberg, Fröstorps, 543 00 Tibro
470829-567 Idh, Björkgatan 58 B, 416 52 Göteborg
470920-593 Kjellberg, Ö Kilens, 545 00 Töreboda
471103-597 Reinholdsson, Billingstorpsv 8 B, 541 00 Skövde
471223-605 Johansson, Snickaregatan 21, 542 00 Mariestad
471225-569 Blom, Kessviken, 660 16 Gustavsfors
480111-565 Andersson, Kvarnebacken, St Mellby,
460 30 Sollebrunn
480128-391 Olander, Gröna vägen, 541 00 Skövde
480413-559 Haraldsson, Björkhaga, 510 10 Horred
480806-563 Fjellqvist, Alsås, 440 45 Nödinge
481130-489 Andersson, Ranneberg 1001, 440 60 Skärhamn
481227-591 Apelgren, Levins väg 23, 541 00 Skövde
490122-665 Andersson, Olshammar, 690 40 Aspabruk
490228-557 Torstensson, c/o Johansson, Tibräcken,
464 00 Mellerud
490430-665 Karlsson, Hagmarksgatan 13 B, 702 16 Örebro

Tp-plut

Plutch: Lt Forsgren, Vasagatan 4, 541 00 Skövde
Plutch stf: Rustm Backsand, Stallbacksgatan 3 B, 541 00 Skövde

1. tppgr

490919-491 Axelsson, Rollsbo Västergård, 440 32 Ytterby
470109-591 Andersson, Lyckebo, Valtorp, 520 50 Stenstorp
470520-505 Edlund, Hallbjörntorp, 440 33 Harestad
470516-501 Antonsson, Dr Belfrages gata 12,
413 22 Göteborg SV

470321-513 Olsson, Kobbarnas väg 18 A, 416 64 Göteborg Ö
480614-571 Andersson, Kapellgatan 2, 461 00 Trollhättan

2. tppgr

480429-557 Martinsson, Sofieböjdsvägen 8, 441 00 Alingsås
471228-553 Bohlin, Soläng, 510 12 Oxåback
470928-491 Pettersson, Apleröd, 440 74 Hjälteby
471107-551 Johansson, Nygatan 6, 462 00 Vänersborg
480124-557 Edwardsson, Fjällgatan 47 A, 502 61 Borås
480430-563 Karlsson, Trädgårdsgatan 21, 502 49 Borås
520129-597 Fogelberg, Skogsbolvägen 13, Skultorp,
541 00 Skövde

3. tppgr

491201-463 Olofsson, Pl 199, 310 56 Långås
480211-563 Jansson, Sköttevatten, 464 00 Mellerud
480711-551 Hermansson, Håkansgård, Eggvena,
524 00 Herrljunga
481022-559 Nyman, Plangatan 5 B, 441 00 Alingsås
480928-569 Johansson, Skönningared, 440 40 Älvängen
480401-605 Andersson, Nollinga, Bredö, 460 40 Nossebro

4. tppgr

480705-465 Andersson, Kornarp 4, 310 61 Åtran
481229-561 Nohenby, Bön, 464 00 Mellerud
480514-565 Johansson, Övergårdsmosse, Box 113,
440 05 Tolleröd
481222-601 Andersson, Pederstorps, Brevl 5362, 541 00 Skövde
490914-675 Andersson, Vårby, Box 484, 710 41 Fellingsbro
470315-939 Myyryläinen, c/o Nedsjö, Nansengatan 2,
417 19 Göteborg H
500217-625 Björkman, Pl 1122, 672 00 Årjäng

Packbilar

491221-673 Johansson, Brevl 91, Kärrsv 20, 690 70 Pålshöga
490802-561 Alexandersson, Äne Backgård, 440 20 Vårgård
480914-551 Rupertsson, Asboplan B 12, 510 47 Fristad
490905-663 Zigher, Agrena f. d. skola, 695 00 Laxå

4. plut

Plutch: Rustm Wackelin, Ehrenpols väg 10, 541 00 Skövde
Plutch stf: Ofu Ribnert, Landa 15566, 541 00 Skövde
480121-465 Andersson, Södra vägen 24, 432 00 Varberg
481011-561 Andersson, Pl 549, 460 10 Lödöse
490115-559 Alfredsson, Torsbogatan 25, 461 02 Trollhättan 2
480903-595 Gustavsson, Olofsd 6, Fack 3037,
461 01 Trollhättan
490416-603 Gustavsson, Dungen, Ruder, 543 00 Tibro
490314-597 Härling, Tunhemsvägen 117, 461 00 Trollhättan
500328-609 Fransson, Paris, 530 51 Eggby
490228-473 Johansson, Öppinge skola, Pl 8716,
305 90 Halmstad

Forts. sid. 28

7. komp

1. plut am, drivm

1. grp

490703-593 Gustavsson, Berga, 540 43 Undenäs
 490323-559 Sjölander, Lilla Myrekärrsv 9, 417 29 Göteborg
 491208-559 Bengtsson, Falköpingsvägen 11, 520 30 Ljung
 491216-555 Andersson, Bäckaryd, 505 90 Borås
 460904-321 Karlsson, Bålstavägen 12 A I, 190 60 Bålsta
 490408-503 Hermansson (hemförlovald)
 490607-197 Caap, Alster, 510 20 Fritsla
 490117-551 Andersson, Lindormsgatan 25, 502 53 Borås

2. grp

490302-555 Hult, Storgatan 68, 624 00 Herrljunga
 490326-559 Gustavsson, Troneberg, 460 65 Bråklanda
 470209-643 Eriksson, c/o Wifgandt, Vanadisvägen 32,
 113 46 Stockholm
 490107-559 Johansson, Hedvigsborg, 510 20 Fritsla
 461222-759 Hjelm, Skolgatan 33 B, 703 64 Örebro
 470321-271 Zyzek, Berggatan 35 B, 703 64 Örebro
 490824-553 Thorén, Hedeviägen 39, 511 00 Kinna
 470421-671 Persson, Uddniäs, PI 8185, 714 01 Kopparberg

3. grp

491015-483 Görtz, PI 272, 430 60 Landvetter
 500710-461 Haglund, Granvägen 77, 432 00 Varberg
 460205-293 Warg, Box 550, Skogsbyrnet, 696 00 Askersund
 490513-579 Back, Holmenvägen 3, 463 00 Lilla Edet
 490529-361 Johansson, Stjernarp, PI 2017, 310 31 Eidsberga
 490603-605 Jansson, Berghaga, Stenhammar, 531 01 Lidköping
 480202-471 Johansson, Öslöv 84, 434 00 Kungsbacka
 471225-661 Berström, Ekliden 36, 694 00 Hallberg

4. grp

490401-557 Martinsson, Gunnarsby, 666 00 Bengtsfors
 500323-531 Söderberg, Kobbarnas väg 4, 416 64 Göteborg Ö
 480131-597 Nyqvist, Nyhem, Emtunga, 534 00 Vara
 490418-577 Herbertsson, c/o Johansson, Dalhem, Asklanda,
 440 20 Vårgårda
 490225-553 Fransson, Haglakersgatan 14 A, 431 41 Mölndal
 490131-565 Andersson, Blåshult, 510 20 Fritsla
 470318-665 Brattling, Drottninggatan 54, 702 22 Örebro
 470731-681 Salenholm, Pettersbergsvägen 10, 703 69 Örebro

2. plut (sjv)

1. grp

460317-667 Larsson, Irisgatan 52, 703 5 3Örebro
 460518-663 Olsson, Varbergsgatan 38, 703 51 Örebro
 480825-483 Vidén, Solbänksgatan 5, 413 19 Göteborg SV
 490331-699 Runelid, Torsbyn, 662 00 Åmål
 480311-593 Pettersson, Parkgatan 19 B, 541 00 Skövde
 480724-653 Nilsson, Fjäll, S Tomta, 670 31 Mangskog
 480802-571 Nilsson, Berg, 660 13 Laxarby
 480818-627 Larsson, Vällarevägen 1 A, 683 00 Hagfors

2. grp

481127-515 Wrangle, Fjällbackagatan 9, 416 74 Göteborg Ö
 490203-557 Hellström, Guldgubbeg 5 F, 434 00 Kungsbacka
 480901-625 Andersson, Tingsgatan 11, 672 00 Årjäng
 480916-627 Svärd, Glumserud, 660 57 Vilse

481009-005 Kihl, Skrantafallet 6, 691 00 Karlskoga
 481010-511 Petersson, Näverlurgatan 30, 421 44 V Frölunda
 481023-621 Andersson, Bäckarna, Asegård, PI 3027
 680 18 Lysvik

3. grp

490311-553 Medin, Torgilsgatan 23 C, 502 41 Borås
 490326-593 Wahlström, Bäckängsgatan 28, 543 00 Tibro
 490511-561 Emanuelsson, Lövkvägen 11, 510 40 Sandared
 481204-469 Bastholm, Prästgården, 430 31 Åsa station
 481215-623 Svensson, Västra Hovlanda, 6670 70 Hammarö
 481229-621 Sandberg, Borggatan 19 B, 671 00 Arvika
 490102-559 Freudenthal, Berg, 660 07 Odskölt
 490321-557 Söderström, Sädesbingen 80, 461 00 Trollhättan

4. grp

490806-485 Andersson, Lantmannav 32, 461 00 Trollhättan
 491219-463 Herbertzon, c/o Karlsson, Rosengatan 22,
 1434 00 Kungsbacka
 490511-441 Nöjd, Värloksgatan 26, 430 33 Fjärås
 490511-595 Bergstrand, Wetterlingsgatan 10 C, 521 00 Falköping
 490714-551 Nilsson, Stora Mossen, 660 12 Animskog
 490914-555 Nilsson (1. plut)
 491004-511 Andersson, Utby Nordgården, Box 354,
 440 40 Alvängen
 491213-467 Johannesson, Heagård, Brevläda 1530,
 305 90 Halmstad

3. plut sjv/tp

1. grp

480608-471 Nilsson, Holmagärde, 432 00 Varberg
 461211-663 Ekmark, Östanbogatan 4 A, 702 20 Örebro
 480218-559 Antonsson, Brattfors, 450 61 Odeshög
 480615-601 Andersson, c/o Lindgren, Måns Tolsgården,
 530 41 Saleby
 481123-511 Chrantz, Vingagatan 3 A, 414 61 Göteborg
 490111-563 Gustavsson, Lerum Andersv 142, 443 00 Lerum
 490131-551 Ekström, Tol Tomasmården, 441 00 Alingsås
 490208-473 Börjesson, Gårdskullaven 40, 434 00 Kungsbacka
 490322-555 Öberg, Prästgården 7, 510 70 Svenljunga

2. grp

490331-599 Degervik, Edet, 540 14 Ulvåker
 490513-599 Wallin, Härebacka, 531 00 Lidköping
 490517-571 Pettersson, Halsa, 520 30 Ljung
 490524-555 Johansson, Korslyckan, 510 91 Långem
 490816-601 Johansson, Eklanda, 460 43 Främmestad
 490617-559 Bengtsson, Söderforsgatan 15, 502 51 Borås
 490708-565 Carlsson, Grindhöjdsvägen 6 D, 662 00 Åmål
 490713-567 Andersson, c/o Gustavsson, Armbåga 7,
 502 34 Borås
 490729-597 Eriksson, Skattegården, Härjevad, 530 41 Saleby

4. grp

490504-567 Olsson, Norra Långgatan 9, 662 00 Åmål
 490802-853 Lundmark, Gunnarsbo, 510 95 Dalstorp
 490815-509 Boo, Säggatan 42, 414 58 Göteborg
 491206-173 Edlund, Marsgatan 4, 543 00 Tibro

Forts. sid. 29

8. komp

Komchef: Kn Tarstedt, General Ericsons väg 7, Skövde
Komadj: Rustm Olsson, Ehrenpools väg 8, Skövde

1. plut, rep och bärning

Plutchef: Fj Petersen, Jakobsgården, Bankälla, Väring
Stf: Ofu Fredriksson, Karl Dahls väg 32 A, Skövde
Chef, bärning: Rustm Karlsson, Havstenavägen 38 A, Skövde

Rep

1. grp

490222-551 Johansson, Rådene, Brälanda
490304-509 Svensson, Önskevärdsgatan 21, Kungälvs
480107-591 Johansson, Lundens 6590, Skövde
490905-627 Bergström, Rygatan 3, Forshaga
490910-623 Gustavsson, Akervägen 51, 681 00 Kristinehamn
500130-625 Ophein, Hagabro 1332, 660 30 Värmlands Nysäter
480106-551 Johansson, Solhäll, 510 22 Hyssna
480119-591 Karlsson, Myran, Pl 257, L 2, 532 00 Skara

2. grp

480716-559 Åkesson, Hovslagaregatan 80, 461 00 Trollhättan
480605-593 Nilsson, Barne Åsaka, 460 40 Nossebro
470605-551 Johansson, Pl 7537, 524 00 Herrljunga
490416-565 Frick, Box 45, 460 22 Väle
461016-565 Carlsson, Solvarsgatan 39, 502 47 Borås
500116-555 Ohlsson, S Förstadsgatan 121 G, 214 28 Malmö
491102-561 Lundin, Torpavägen 47, Sörby, 460 20 Sjuntorp
491124-517 Persson, Kungsladugårdsgatan 13 R, Göteborg V

3. grp

470620-941 Yrjölä, Trollgatan 5, 502 35 Borås
490221-671 Vernesson, Esbjörngatan 74, 703 17 Örebro
470209-491 Larsson, Balkeröd, 440 74 Hjälteby
470412-611 Johansson, Oskarsgatan 19, 460 50 Grästorp
480901-743 Bergman, Norra Amsberg, 780 28 Duvnäs
481129-737 Ellström, Ljungvägen 6, 790 10 Korsnäs
490610-733 Eriksson, 3413 Mässbacken, 794 00 Orsa
490721-739 Farth, Box 733, 793 00 Leksand

4. grp

480815-941 Claesson, Lavskogsgatan 109, 502 57 Borås
470802-597 Andersson, Gröna vägen 46 A, 541 00 Skövde
470612-673 Svensson, Fack 60, 690 42 Zinkgruvan
500607-607 Karlsson, Pl 9413, 451 00 Uddevalla
480929-603 Wallin, Mofalla, 544 00 Hjo
481013-595 Karlsson, Backgården, Pl 4120, Öhm,
541 00 Skövde
490226-561 Johnander, Redvägsborg, 532 00 Ulricehamn
490722-467 Jönsson, Box 55, 310 61 Åtran

Bärning

480621-593 Brohlin, Eklanda, 460 43 Främmestad
490813-621 Fryksten, Bergsgatan 32, 671 00 Arvika
480212-597 Gillgren, Bergsgården, Söne, 530 36 Örslösa
491112-943 Wedhäll, Oluf Nilssons väg, 433 00 Partille
470913-603 Thimberg, Karlslundsgata n6, 541 01 Skövde

480604-559 Christensen, Helenebergsvägen 13, 460 60 Vargön
480105-573 Johansson, Ekenäs, 430 64 Hällingsjö
480531-249 Engström, Pl 190, 540 12 Värsås

2. plut tygföräddsplut

Plutchef: Fanj Zettersten, Änggatan 1, Axvall
Stf: Ofu Leidzén, Hedeniusgatan, Skövde
Instruktör: Ofu Larsson, Långgatan 9, Skövde

1. grp

Tygförädd

480307-601 Klasson, Stenportsgatan 84, 531 00 Lidköping
480925-485 Söderlund, Gunneröd 1711, 451 01 Uddevalla
490827-245 Johansson, Torsgatan 44, 502 55 Borås
470825-553 Andersson, Stenliden 9, 523 00 Ulricehamn
480617-415 Ringman, Arkitektgatan 3 A, 302 37 Halmstad
460928-615 Karlsson, Kvadrantgatan 40, 415 16 Göteborg
470305-527 Wendel, Viktoriagatan 22, 411 25 Göteborg
471109-945 Colombo, Oluff Nilssons väg 10, Partille
471229-931 Enedahl, Säter, 541 00 Skövde

2. grp

480924-573 Sundell, Bränasvägen 37, 662 00 Åmål
480730-541 Falkeland, Lövsätragränd 17, Skärholmen
490405-569 Olsson, Boda, 510 44 Myrekuja
470731-601 Herlin, Ingridslund, 542 00 Mariestad
480225-551 Samuelsson, Box 127, 520 24 Blidsberg
480311-555 Andreasson, Vejlegatan 11 B, 502 59 Borås
480515-593 Nyman, Barrstigen 2 C, 541 00 Skövde
480719-571 Svensson, Torsåsvägen, 440 40 Älvängen
480722-555 Gunnesson, Berg, 510 10 Horred

3. grp

490707-633 Söderberg, Viästgötgatan 23 A, 681 00 Kristinehamn
490216-259 Jidetoff, Gärdesvägen 2, 450 30 Brastad
490729-605 Svenneroth, Strömlängsvägen 1, 443 00 Lerum
481111-597 Johansson, Badhusgatan 9, 541 00 Skövde
480816-609 Andersson, Nordhemsgatan, Box 429,
460 40 Nossebro

481213-591 Nyrén, Mariebergsvägen 22 E, 541 00 Skövde
490716-565 Karlsson, Valthornsvägen 13, 442 00 Alingsås
490831-621 Haglund, Vinkelvägen 8, 671 00 Arvika
480123-553 Johansson, St Bredäng, 461 00 Trollhättan
490113-559 Andersson, Nolhagagatan 2, 502 36 Borås
490618-591 Johansson, Wennerbergsv 18 D, 531 00 Lidköping
480727-461 Wulker, Hästensgatan 13, 432 00 Varberg
480829-467 Pettersson, Ekegatan 8, 432 00 Varberg
480629-651 Dahlberg, Parakgatan 6, 665 00 Kil
480918-565ahlberg, Högsängen, 450 62 Stigen
480309-655 Johansson, Sanda, Box 494, 672 00 Arjäng
480408-641 Olsson, Lorensbergsgatan 19, 654 68 Karlstad
480404-039 Nikhoff, Orledsvägen 97, 430 70 Sävedalen

3. plut centr utbildning sjv

Chef: Fj Olsson, Stenvägen 4 E
Stf: Rustm Börjesson, N Bergsvägen 23
Instruktör: Fu Astonius, Kapellgatan 3, Falköping
45 st värnpliktiga från K 3, A 9, Lv 6 och S 2

9. komp

Kompcchef: Lt Bengtsson, Gröna vägen 43 G, Skövde
 Kompadj: Rustm R Myhrberg, Nils Ericsonsgatan 1 B, Skövde
 Övrigt befäl: Fj L Olsson, Stenvägen 4 E, Skövde
 Rustm B Magnusson, N Bergvägen 25, Skövde
 Öfu A Löfgren, Gröna vägen 60 A, Skövde

Förplägnadsplut

C: Fk Pihemark, Vämb 3134, Skövde
 Stf: Öfu D Jacobsson, Storegårdsvägen 17, Skövde

Gruppchefer:

480913-557 Lindell, Danska vägen 2, Sjuntorp
 490421-517 Gren, Pallasgatan 3, Göteborg
 451202-215 Sjöström, Växelmynhtsgatan 20, Göteborg
 480108-021 Bunner, Nygatan 52, Vänersborg
 490716-569 Almén, Ingenjörsgatan 3, Lilla Edet
 491108-553 Johansson, Pl 790, Gånghester

G-vpl

440618-501 Levander, Lavettgatan 5, Västra Frölunda
 451221-733 Gunnarsson, Lillgatan 8, Pl 817, Molkom
 461026-561 Kornesjö, Box 764, Nol
 480312-557 Kärnsby, Passagården, Lödöse
 480323-565 Hultman, Marierovägen 22, Vänersborg
 480412-593 Nyberg, Storgatan 32, Järpås
 480414-565 Rasmussen, Tunshemsvägen 56, Trollhättan
 480418-947 Östman, Grenandersgatan 14 B, Skövde
 480717-571 Thulin, Skånegatan 9, Borås
 480919-567 Johnsson, Lerdalen, Oxnered
 480929-593 Larsson, Karlagatan 24 A, Lidköping
 481003-481 Jansson, Strandvägen 7, Pl 577, Mölnlycke
 481101-593 Fredbrandt, Mossvägen 11, Skövde
 481106-575 Tisell, Furubacken, Hökerum
 481107-595 Erlandsson, Vegagatan 13, Mariestad
 481111-591 Gustavsson, Liljevägen 19 A, Lidköping
 481113-117 Renfors, Lunnatorpet, Skara
 481208-557 Fransson, Fridas väg 2, Vänersborg
 470411-991 Ivanovski, Kanikegatan 8 A, Skara
 461030-855 Larsson, Lars Lindahls väg 19 D, Laxå
 470625-595 Andersson, Bäckadalsgatan 5, Tibro
 470918-141 Karlsson, Hjalmar Bergmans väg 138, Örebro

Drivmedelsplut

C: Fk Bjuremark
 Stf: Rustm N E Andersson

Gruppchefer:

480612-551 Hallberg, Larsered 1610, Hisingskärra
 480613-601 Andersson, Fröbäcken, Tibro
 490402-469 Larsson, Björkhaga, Säm 2, Slöinge
 490521-591 Östman, Drottning Kristinas väg 79, Mariestad
 490615-553 Karlsson, Skogsgårde, Rävlanda
 490615-673 Karlsson, Skogsbacken, Storå
 490826-23 Samuelsson, Box 3023 B, Lilla Edet

G-vpl:

460829-591 Jonsson, Istrums skola, Eggby
 470715-483 Torgé, De la Gardievägen 78, Lidköping
 480128-553 Lundberg, S:t Michaelsgatan 2 C, Borås
 480220-613 Akegråd, Storegårdens, Borgunda, Stenstorp
 480317-649 Jönsson, Pl 3731, Torsby
 480401-555 Anker, Skardet, Ed
 480407-595 Arnesson, Arneborg, Grolanda
 480414-571 Andersson, Bygdevägen 12, Alingsås
 480416-559 Strid, Hansagården 1, Fritsla
 480416-663 Philipsson, Box 10566, Karlskoga
 480526-577 Gustavsson, Slättäng, Aspång, Kinna
 480712-481 Börjesson, Skalmered, Pl 1515, Landvetter
 480724-593 Palm, Ostbygatan 22 B, Lidköping
 480920-563 Ferdinandsson, Bergkristallgatan 26, V Frölunda
 480928-601 Nilsson, Stenbacken, S Kedum, Vara
 480926-597 Bogren, Frilsegården, Kvinnun
 490123-507 Andersson, Storgatan 70 A, Mellerud
 490210-945 Sparlund, Häkansgården, Stenstorp, Grästorp
 490823-605 Fransson, Ljungslätt, Lerdala
 490925-563 Andersson, Krösslätt, Sollebrunn

Kockplut

C: Rustm H Jonsson, Gårdhemsvägen 9, Skultorp
 Stf: Öfu Tjäder, Karl Dahlians väg 32 B, Skövde
 Instr: Öfu G Arbin, Pl 3111, Vämb, Skövde

Koktrosschefer:

480620-573 Rydberg, Guldbrandsgatan 26, Borås
 490412-433 Bjurinder, Föreningsgatan 94 D, Varberg
 490831-625 Müller, Lindrotsgatan 17, Örebro
 491219-569 Vilgeus, Höderväg 3, Vargön
 490423-633 Bojvall, Storgatan 48, Örebro
 480103-563 Björkander, Lyckhemsgatan 6 F, Vänersborg

G-vpl:

490807-501 Andersson, Engdalsgatan 6 E, Göteborg
 480708-485 Axelsson, c/o K-son, Gläsviken, Frängefors
 480602-465 Bengtsson, Granvägen 41, Varberg
 480304-935 Eriksson, Tes'ngatan 6 A, Trollhättan
 461014-551 Fjellberg, Sandspåret 53, Angered
 481216-601 Gustavsson, Adelstorpsvägen 7, Lerum
 480718-559 Karlsson, Solrosvägen 3 E, Trollhättan
 481118-553 Karlsson, Lilla Hult, Trollhättan
 480627-595 Josefsson, c/o Trygg, Storegårdsvägen
 480318-599 Lundgren, Fallet, Mariedal, Lundsbrunn
 490110-665 Mitell, Skolgatan 11, Laxå
 490326-621 Olsson, Hagtornsgatan 5, Säffle
 490430-669 Persson, Traststigen 4, Laxå
 480502-571 Sterki, Östra Kyrkogatan 6, Alingsås
 480708-515 Säfven Dahl, Karlstorpsvägen 131, Trollhättan
 470903-853 Vikström, Torsgatan 14 A, Köping
 480501-603 Nord, Smedjegatan 11, Vara
 480523-571 Zackariasson, Dagsholm, Ödeborg
 491126-627 Hermansson, Myrevärv, Holmedals, Bergerud
 491207-621 Bylemark, Härlandagatan 14, Skara

11. komp

Kapten Lindholm, Gransikagatan 6 A, Skövde
 480626-601 Adolfsson, Runhem, Tibro
 461224-623 Affelin, Nordostpassagen 69, Göteborg
 481026-607 Andersson, Österlånggatan 7, Grästorp
 480614-579 Andersson, Selkroksvägen 40, Karlskoga
 480115-567 Andersson, Björkhill, Box 40, Väleanda
 490226-511 Andersson, Engdahlsgratan 4, Göteborg
 460520-615 Andersson, Närrefors, Hjärpås
 480207-783 Andersson, Lillängsvägen 14, Skoghall
 480205-593 Andersson, Västergatan 28, Götene
 461028-613 Anderberg, Järnvägsgatan 21, Stenstorp
 480813-601 Bergqvist, Norrlunda, Mullsjö
 491127-357 Bernvik, Prästgården, Berg, Pl 620, Lerdala
 481230-621 Berg, Stevensson, Okne 65466, Värmlands Nysäter
 481209-599 Borg, Fallet, Pl 6402 Karlsborg
 480627-607 Börjesson, Almgatan 3, Vara
 461202-575 Classon, Gökevägen 13, Hisings Backa
 501219-591 Claesson, Karstorp, L 2, Kvånum
 490407-809 Edquist, Storegårdsvägen 13 D, Skövde
 490214-173 Eklund, O Drottninggatan 10, Kumla
 481212-249 Eklund, Gamla Kungsvägen 82, Skövde
 481221-597 Elf, Marichell, Mullsjö
 500131-469 Eliasson, V Derome 7, Veddinge
 490501-491 Eriksson, Margaretavägen 64, Trollhättan 4
 470935-597 Eriksson, Sveagatan 2 B, Vara
 480421-595 Falk, Brevl 1618, Skövde
 480212-507 Feiff, Platingatan 6, Västra Frölunda
 480911-595 Ferm, Fröbäcken 1, Tibro
 470315-519 Fredriksson, Åker 12 B, Trollhättan
 490328-559 Frisk, Göteborgsvägen 76, Trollhättan 3
 491220-669 Gram, Vekagatan 27 B, Hjo
 490225-489 Gren, Parkvägen 2, Sävedalen
 490121-595 Gustavsson, Västnästorp, Östergården, Floby
 470528-611 Gustafsson, Näckrosen, Sandhem
 480202-557 Halvordsson, Skällsäter, Högsäter
 480430-705 Hedenström, Källgården, Kungsör
 461219-591 Hellberg, Öredal, Vinnings
 480115-599 Johansson, Lunnegatan 12, Tidan
 481026-597 Johansson, Brevl 1312, Skövde
 500127-553 Johansson, Gatersbyn, Färgeleda
 491019-485 Johansson, Flugsnappargången 6, Mölndal
 480530-561 Jonasson, Box 136, Bäckefors
 480210-553 Kalberg, Söderbygatan 48, Trollhättan
 48020 -575 Karlsson, Uspastorp, Nol
 480907-557 Karlsson, Adolf Anderssons gatan 7 A, Vänersborg
 480208-557 Karlsson, Stommen, Värkumla, Kinnarp
 490516-595 Kronqvist, Vekagatan 31, Hjo
 480707-593 Larsson, Stensén, Holmestad, Götene
 480627-579 Linberg, Torgatan 16, Trollhättan
 480202-247 Ljunggren, Oxledsvägen 181, läg 19, Sävedalen
 480702-555 Lundkvist, Kulla, Blidsberg
 490412-559 Magnusson, Baldersgården, Landvetter
 480308-555 Magnusson, Sandhuset, Kalvsjöholm
 500108-513 Martinsson, Storgatan 14, Lilla Edet
 490119-553 Melander, Vitsippan, Asarp

491113-669 Nilsson, Gärdesgatan 1 C, Karlskoga
 480622-667 Nilsson, Kyrkvägen 8 B, Kopparberg
 480818-601 Nyman, Torp, Saleby
 470501-551 Nyman, Gärdesgatan 8, Alingsås
 491009-557 Norberg, Tiljans backe 2, Borås
 470728-009 Nystedt, Österängsgatan 14, Halmstad
 470309-621 Olsson, Nytornta, Edane
 461109-565 Olsson, Landbergsgatan 5, Borås
 480408-641 Olsson, Lorensbergsgatan 19, Karlstad
 480615-605 Ottosson, Smedjegatan 12, Tibro
 480913-591 Prytz, Sven Hofsgatan 3, Skara
 470821-601 Robertsson, J-son, Soldatkullen, Tun
 470827-563 Rylander, Tallskogsvägen 12, Trollhättan
 490610-555 Samuelsson, Karlstorpsvägen 94, Trollhättan
 480920-567 Samuelsson, Backagårde, Sandared
 480218-617 Skog, Ramsgården, Kälvene, Vartofta
 490725-467 Stenström, Förenings G 90 A, Varberg
 480515-603 Svensson, L Tomte, Box 12, Fåglum
 481201-593 Svensson, Tunnelgatan 6, Stenstorp
 480916-483 Syren, Box 10, Stationen, Stenkullen
 480303-005 Söderström, c/o Johnsson, Glumserud, Väse
 491207-605 Söderberg, Dalvägen 3 B, Skövde
 480822-553 Torstensson, Asmundebyn, Brålanda
 481101-595 Wersén, Frigells gata 5, Skövde
 481228-559 Björck, Tomterna, Vara
 480928-621 Danielsson, Sanda, Arjäng

6. KOMP

Forts. frän sid. 24

490417-569 Kjellqvist, Skaggata, Härlanda, 460 11 Nygård
 490524-463 Petersson, Röllike, 310 44 Getinge
 481021-555 Samuelsson, Eriksberg, Björndalen,
 461 00 Trollhättan
 471017-515 Axelsson, Bankogatan 25, 414 80 Göteborg V
 481114-569 Broberg, Slommehagen, 460 65 Brålanda
 480115-569 Elofsson, Vässby, 460 65 Brålanda
 480307-465 Danielsson, Magasinsgatan 6, 432 00 Varberg
 480410-591 Ferm, Lillegårdsvägen 25, 541 00 Skövde
 480930-557 Fredman, Hultavägen 6200, 424 56 Angered
 480420-583 Gustavsson, Hallbacken, Box 324, 440 54 Nödinge
 460430-393 Jakobsson, Linghult, 310 20 Knäred
 480609-307 Johansson, Pl 475, 460 40 Nossesbro
 480907-567 Johansson, Backen, 520 15 Höckerum
 471118-653 Johansson, Box 5291, 664 00 Grums
 480319-607 Karlsson, Vätevalla, 461 00 Trollhättan
 480525-595 Larsson, Knappåsen, Pl 1871, 680 50 Ekshärad
 480502-467 Linn, Arvidstorp 11, 311 00 Falkenberg
 470912-629 Persson, Kåven, Byn, Pl 4789, 680 50 Ekshärad
 480727-511 Pettersson, Buråsliden 10 A, 412 64 Göteborg
 481022-563 Ryrvik, Bjärkegatan 6 C, 461 00 Trollhättan
 480713-593 Setterberg, Olofstorp, Pv 2, 520 40 Floby
 481120-559 Stenberg, Blackst, Skattegården, 460 20 Sjuntorp
 481117-595 Eriksson, Kyrkeskogen, Pl 5540, 544 00 Hjo

ORGANISATION

Befatning	Namn	Adress och telefon	
Ordförande	HUVUDSTYRELSEN: Regementschefen överste G Wikland	T 2, 541 00 Skövde	0500/650 00
Vice ordförande	Rektor G Fridén	Gröna vägen 52 C, 541 00 Skövde	0500/816 50
Sekreterare och kassör	Fanjunkare B Öman	T 2, 541 00 Skövde	0500/650 00 128 62
Klubbmästare	Rustmästare L Ehrling	T 2, 541 00 Skövde	0500/650 00 146 27
Redaktör	Kapten S Ljungné	T 2, 541 00 Skövde	0500/650 00 144 44
Övriga ledamöter	Major G Nilsson	T 2, 541 00 Skövde	0500/650 00 610 35
	Fanjunkare A Molin	T 2, 541 00 Skövde	0500/127 72
	Direktör A Rapp	Höstvägen 1, 541 00 Skövde	0500/194 20
	Fabrikör K-G Janson	Karl Johansgatan 10, 541 00 Skövde	0500/135 52 119 18
	Opitermästare F Ahlström	Järnvägsgatan 4, 541 00 Skövde	0500/155 00 135 00
Representant för Göteborgsföreningen	1. kriminalassistent S E Niklasson	Nobelgatan 21, 416 57 Göteborg Ö	031/17 22 60 19 06 25
	Avdelningschef A Redén	V Gunnesgärde 23, 417 43 Göteborg H	031/17 43 20 55 13 43
	Fil lic H Akke	Tockarpsgränd, 216 22 Malmö SV	040/590 70 617 77
	Förvaltare B Spetz	Malmtorrgatan 18, 653 40 Karlstad	054/18 43 17

7. KOMP

Forts. från sid. 25

460909-503 Dahl, Skärgatan 46, 412 69 Göteborg
 490522-893 Blomqvist, Dr Liborius gata 46, Göteborg 413 23
 460123-681 Skinnars, Ekeby Egnahem, 690 72 Sköllersta
 470521-663 Bennet, Prästgården, 690 50 Vretstorp
 480408-571 Torkelsson, Luktärtsgatan 6 B, 431 32 Mölndal

3. grp
 490617-463 Johansson, Västra Vallgatan 35 A, 432 00 Varberg
 490615-601 Johansson, Pl 5808, Tumleberg, 534 00 Vara
 491228-595 Andersson, Fröbäcken, 543 00 Tibro
 490226-467 Sjunnesson, Sjöalt 1, 286 00 Orkelljunga
 490305-571 Wulf, Storgatan 19, 510 90 Limmared
 490320-579 Gustavsson, Skogstomsparken 13, 502 45 Borås
 490723-505 Johansson, Storgatan 1, 660 01 Ed
 481124-935 Nykvist, Nydal 7, 511 00 Kinna
 491021-559 Kraft, Grönhult, Box 33, Gislaved, 332 00

Befäl vid 7. komp

Kompcb: Lt S Odenö, Sveagatan 8 A, 541 00 Skövde
 Kompadj: Rustm H Jensen, Carlsrovägen 5 A, 541 00 Skövde
 Plutch 1:a: Lt B Björkstrand, Klipplundav 3 A, 541 00 Skövde
 Plutch stf: Ofu A Randevåg, 540 16 Timmersdala
 Instruktör: Ofu C-H Dahlin, Källberg, 530 52 Varnhem
 Plutch 2:a: Lt B Rudolph, Heleniusgatan 54, 541 00 Skövde
 Plutch stf: Serg R Pihlblad, Östergatan 45 B, 541 00 Skövde
 Instruktör: Fu Astonius, Kapellgatan 3, 521 00 Falköping
 Plutch 3:e Fk P Lothigius, Skolgatan 14, 541 00 Skövde
 Plutch stf: Rustm Th Lundin, Henriksbergsg 42, 541 00 Skövde
 Instruktör: Rustm Börjesson, N Bergvägen 23, 541 00 Skövde

Kassören: DU har väl betalt medlemsavgiften i kamratföreningen?

Tryckeriet
med
tekniska resurser
och
stor kapacitet

strokkirks bokindustri ab

Mariesjö - SKÖVDE - Tel. 103 08

Schönborg & Söner

BENGT SCHÖNBORG

Norra Bergvägen 4, SKÖVDE
Telefon 103 52

Utför:

BYGGNADSPLÄTSLAGERI
TAKMALNINGAR
GROVPLÄTSLAGERI
SMIDES- och SVETSNINGSARBETEN

Telefon 130 76 Bengt Schönborgs bostad

EVALD PETTERSSONS

GULDSMEDSAFFÄR AB

Rådhustorget 7 Telefon 155 93, 100 70

GULD — SILVER — NYSILVER — TENN

Anlita fackmannen vid köp av guldsmedsvor

EGEN VERKSTAD EGNA TILLVERKNINGAR

Leverantör till Skövde garnison

TRÄVAROR
BYGGMATERIAL
GOLV
SNICKERIER

ALLT UNDER ETT TAK

MURCO

BENSIN — OLJA — BILTILLBEHÖR

SMÖRJ- och TVÄTTHALLAR

Rolf Wingård

Näsetvägen - Tel. 49 18 73

VÄSTRA FRÖLUNDA 2

Torsten Fjällby's
Fastighetsbyrå

Innehavare J. T. Fjällby, aukt. mäklare

Allt i branschen

Tel. 47 10 45, 47 68 47

Huddingevej. 444 (Posthuset Örby) - Alvsjö 2

NU OCKSÅ FÄRGAD GULLEX

GULLHÖGENS BRUK

elegant personliga ZEISS-bågar

BONIFORT — den nya Zeiss-bågen är kraftig och maskulin i modern stil. Pröva en BONIFORT — bågen med Zeiss-kvalitet.

För Era ögons bästa använd
• Med dubbelfokusglas • Reflexeliminerande
Ni får dem med garantibevis hos:

KONTAKT- LINSER

(System Doc, Stenström)

INFORMATION och RÅDGIVNING

Tidsbeställning telefon 155 00

ZEISS
PRISMA-KIKARE

Stor sortering
SKYTTE-GLASÖGON
mod. Knobloch

Marknadens förnämsta

AHLSTRÖMS
Optik AB

RÄDHUSGATAN 1
SKÖVDE

(Mitt emot Domus)

FOLKE AHLSTRÖM Leg. optiker SOR

Tidsbeställ pr telefon 0500/155 00 — så slipper Ni vänta

OLSSONS

ETT SERVICEFÖRETAG FÖR INDUSTRIN
OCH BILBRANSCHEN

Försäljer: BILRESERVDELAR, BILTILLBEHÖR, MASKINER, VERKTYG,
samt INDUSTRIFÖRNÖDENHETER (en gros).

Auktoriserad grossist för *ESAB svetsmaskiner* och *OK Svetselektroder*.

VERKSTAD OCH SERVICEBUSS

med specialutbildad personal för smörjanläggningar, hydraulik, svetsmaskiner m. m.

TILLVERKNING AV ALLA SLAGS NYCKLAR

AB S. OLSSON BILTILLBEHÖR

RÄDMANSGATAN 37, SKÖVDE 1 • Tel. 0500/124 34, 134 34

COMMERCE

TRIVSELVARUHUSET
FÖR HELA FAMILJEN

dit far vi —
det lönar sig!

HALLENBERGS

SKÖVDE - 0500/109 30 • TIBRO - 0504/123 37
FALKÖPING - 0515/131 40 • TIDAHOLM - 0502/114 10

är adressen när det gäller Edra bilproblem

MODERN VERKSTAD • VÄLSORTERAT LAGER • PERFEKT SERVICE

BENSIN och OLJOR
DÄCK och SLANGAR
BÄRGNINGSBIL

Auktoriserad

försäljare

Johannes Svedhall

UNIFORMS- och CIVILSKÄRDERI

Storgatan 11 - Skövde

Telefon 101 69

Specialité:

HERR- och DAMRIDBYXOR

NÄR DET GÄLLER

HÅRETS VÅRD

vänd Eder med förtroende till

Ekmans

HERR- och DAMFRISERING

Mariestadsvägen 17 (mitt emot Götasalen)

Telefon 157 65 - SKÖVDE

SHELL - KOPPARTRANS

BENSIN - OLJA - BILTILLBEHÖR

SMÖRJ- och TVÄTTHALLAR

Sten Kjellstrand

PARTILLE

Europaväg 3 - Telefon 44 10 67

AXELSONS

MEKANISKA VERKSTAD

Eriksdals gård - SKÖVDE - Telefon 140 49

Plåt-, smides- och mekaniska arbeten

Rostfria arbeten

Bensindrivet svetsverk till förfogande

Leverantör till Televerket och Skövde garnison

BIL AB EMIL LARSON

Varnhemsvägen 14

SCANIA
VOLKSWAGEN

SKÖVDE
Tel. 0500-108 30

Auktoriserad SCANIA- och VW-service

Representant för

Scania - Volkswagen - Porsche

FÄRDIGBLANDAD BETONG

levereras av

Z-BETONG AB

A. Zachrisson

Telefon Skövde 333 00

BETONGSTATION I:

Skövde tel. 0500/167 85

Falköping tel. 0515/101 10

Tibro tel. 0504/220 02

VOLVO SATSAR PÅ UTBILDNING

I vår företagsskola finns 3-åriga linjer lämpliga för pojkar och flickor i 16—17 års ålder, som vill satsa på en yrkesutbildning inom verkstadsindustrin.

Successivt stigande lön under utbildningstiden.

Ansökningstiden utgår 1 juni 1970. Höstterminen börjar i slutet av augusti.

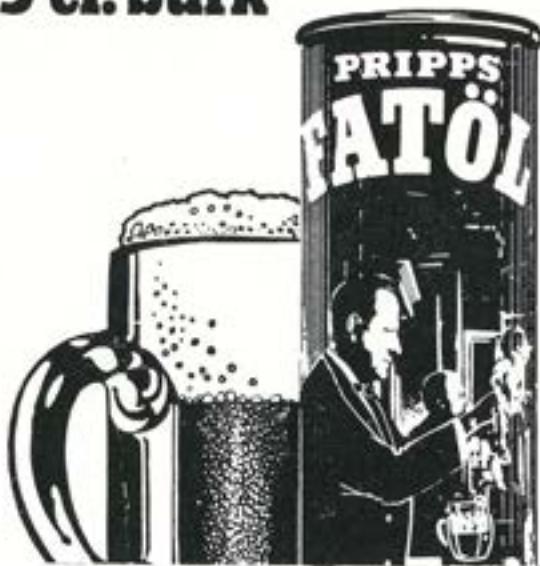
Broschyrl med anmälningsblankett kan erhållas från vårt anställningskontor eller vår företagsskola.

Företagsskolan

AB VOLVO Skövdeverken

541 01 Skövde • Tel. 0500/107 00

Pripps FATÖL 45 cl.burk

MOT TVD-SKADOR

RÄTT AVVIBRERAD = mindre trött
VARMA HANDTAG = torra händer

R18
PARTNER

CYKELCENTRALEN
TORGGATAN 8, SKÖVDE, TELEFON 10152

Klar med värnplikten i vår?

För anställning som **processövervakare, pressare, maskinskötare** söker vi ett antal skiftarbetare.

Vi söker också **svetsare, plåtslagare, elektriker** på dagtid.

För anställning som **semesterersättare** söker vi ett antal studerande, fyllda 19 år, för tjänstgöring under tiden mitten av maj—slutet av augusti. Vi medverkar vid anskaffandet av bostad.

Kontakta närmaste arbetsförmedling eller ring gärna vår Personalavdelning, tel. 0435/386 00, för närmare upplysningar.

PERSTORP AB · PERSTORP

